

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI
PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

3. MAJ, RIJEKA

Rijeka, kolovoz 2004.

SADRŽAJ

strana

1.	ZAKONSKA REGULATIVA	2
2.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU	2
2.1.	Podaci o društvenom poduzeću	2
2.2.	Statusne i druge promjene	3
2.3.	Vlasnički povezana društva	4
3.	REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE	6
3.1.	Odluka o pretvorbi	6
3.1.1.	Program pretvorbe	7
3.1.2.	Razvojni program	7
3.1.3.	Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske	9
3.1.4.	Elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća	9
3.2.	Rješenje o suglasnosti na pretvorbu	15
3.3.	Provedba programa pretvorbe	16
3.4.	Upis u sudski registar	16
4.	PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE	17
4.1.	Dionice s popustom i bez popusta	17
4.2.	Dionice iz portfelja fondova	17
4.3.	Sanacija	21
5.	VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE DRUŠTVA	27
5.1.	Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije	27
5.2.	Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima	28
5.3.	Poslovanje s vlasnički povezanim društvima	35
6.	OCJENA PROVEDBE POSTUPKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE	36
6.1.	Ocjena postupka pretvorbe	36
6.2.	Ocjena postupka privatizacije	37
7.	OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE	40

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

Klasa: 041-03/01-01/1037

Urbroj: 613-10-04-14

Rijeka, 24. kolovoza 2004.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI PRETVORBE I PRIVATIZACIJE
DRUŠTVENOG PODUZEĆA 3. MAJ, RIJEKA

Na temelju odredbi Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst) Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije (Narodne novine 44/01 i 143/02) obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća 3. maj, Rijeka.

Revizija je obavljena u razdoblju od 12. svibnja do 24. kolovoza 2004.

Postupak revizije proveden je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Postupak pretvorbe i privatizacija reguliraju sljedeći zakoni i propisi:

- Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 19/91, 45/92, 83/92, 16/93, 94/93, 2/94 i 9/95),
- Zakon o privatizaciji (Narodne novine 21/96, 71/97 i 73/00),
- Zakon o Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj (Narodne novine 18/90, 47/90, 52/90, 19/91 i 29/91),
- Zakon Hrvatskom fondu za razvoj (Narodne novine 18/90, 42/90, 19/91 i 29/91),
- Zakon o Hrvatskom fondu za privatizaciju (Narodne novine 84/92, 70/93, 76/93, 19/94, 52/94 i 87/96),
- Zakon o poduzećima (Narodne novine 53/91 i 58/93),
- Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99, 52/00 i 118/03),
- Zakon o sanaciji određenih poduzeća (Narodne novine 56/95, 106/99 i 97/00),
- Pomorski zakonik (Narodne novine 17/94, 74/94 i 43/96),
- Zakon o morskim lukama (Narodne novine 108/95, 6/96 i 137/99),
- Odluka o sanaciji određenih poduzeća (Narodne novine 85/95 i 26/99),
- Odluka o obustavi postupka sanacije brodogradilišta (Narodne novine 96/00 i 22/01),
- Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 26/91), te drugi zakoni i propisi.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU

2.1. Podaci o društvenom poduzeću

Naziv poduzeća u vrijeme pretvorbe bio je Brodograđevna industrija 3. maj, društveno poduzeće s potpunom odgovornošću (dalje u tekstu: Poduzeće), Rijeka, Liburnijska 3. Poduzeće je prema rješenju broj Fi-4379/92 od 26. lipnja 1992. bilo organizirano kao holding poduzeće (matično društvo s pet dioničkih društava i četiri društva s ograničenom odgovornosti u 100,0% vlasništvu matičnog društva).

Poduzeće je osnovala 1906. tvrtka Ganz-Danubius iz Budimpešte, a 1920. Poduzeće su preuzeli talijanski ulagači te je poslovalo pod novim imenom Cantieri Navali del Quarnaro. Nakon drugog svjetskog rata, 1947. postalo je Kvarnersko brodogradilište u sastavu Ministarstva pomorstva Federativne Narodne Republike Jugoslavije. Tijekom 1948. promijenilo je naziv u Brodogradilište 3. maj, a od 1950. je u društvenom vlasništvu.

Brodograđevna industrija 3. maj poslovala je do 1989. kao složena organizacija udruženog rada s neograničenom solidarnom odgovornošću u koju su bile udružene četiri radne organizacije: Brodogradilište 3. maj, Tvornica dizel motora 3. maj, Održavanje i energetika 3. maj i Tvornica industrijske i brodske opreme 3. maj. Bankarske poslove za navedene radne organizacije obavljala je samostalna bankarska organizacija Interna banka 3. maj s neograničenom solidarnom odgovornošću.

Nakon usklađenja sa Zakonom o poduzećima koncem 1989., složena organizacija pretvorila se u složeno poduzeće u društvenom vlasništvu i upisana je u registar Okružnog privrednog suda u Rijeci 25. prosinca 1989. rješenjem Fi-1083/89, registarski uložak broj 1-821-00.

Poduzeće je koristilo zemljište površine 1 019 333 m² na kojem su bili izgrađeni objekti površine 127 170 m² na sljedećim lokacijama: Rijeka - Kantrida, Matulji, Mučići, Senj i Krk - Peškera. Poduzeće je imalo 135 dizalica i slično, 104 vozila (viljuškari, prikolice, traktori, lokomotiva, teretni vagoni) i šest plovila (plovna dizalica, dvije splavi i tri čamca). Više od 50,0% navedenih vozila je bilo zastarjelo, a više od 30,0% nedovoljno iskorišteno te je opremanje brodova bilo tehnološki zastarjelo.

Izgradnja brodova je činila 80,0% ukupne proizvodnje. Brodovi (uglavnom tankeri, višenamjenski brodovi, brodovi za prijevoz rasutih tereta) su građeni na navozima od sekcija do 300 tona težine. Obrada materijala za sekcije sastojala se od obrade limova i profila koji su se spajali i slagali u dvodimenzionalne i trodimenzionalne sekcije. Nakon porinuća brodovi su se dovršavali i ispitivali u otpremnoj luci. Istodobno su se mogli izvoditi radovi na šest objekata. U proizvodnoj cijeni broda Poduzeće je sudjelovalo od 41,0% do 48,0%, drugi tuzemni proizvođači od 12,0% do 15,0%, a inozemni proizvođači opreme s 25,0%.

Od 1961. u okviru tvornice diesel-motora gradili su se brodski diesel-motori i stacionarni motori po licencama švicarske i francuske tvrtke te brodske dizalice za ugradnju u vlastite brodove i za prodaju na domaćem i inozemnom tržištu.

Tržišta poduzeća su bila zemlje zapadne, sjeverne i istočne Evrope, bivši SSSR, Kina, SAD, Kanada te druge zemlje.

Zbog iskazivanja gubitka, nedostatka deviznih i dinarskih sredstava, zaduženosti i opravdanih problema na tržištu, Odlukama Vlade Republike Hrvatske od 7. kolovoza i 14. studenoga 1991., Poduzeću su dodijeljene obveznice za restrukturiranje gospodarstva u ukupnom iznosu 1.300.000.000 dinara. Poduzeće je bilo u obvezi obaviti pretvorbu do konca 1991., a Hrvatskom fondu za razvoj do 31. siječnja 1992. prenijeti dionice nominalne vrijednosti jednake vrijednosti dobivenih obveznica.

Direktor Poduzeća u vrijeme donošenja odluke o pretvorbi bio je Vladimir Brusić.

Prema financijskim izvještajima za 1991., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 4.132.184.000.- HRD, a rashodi u iznosu 6.125.277.000.- HRD (1,- DEM = 55.- HRD prema tečaju na dan 31. prosinca 1991.).

Koncem prosinca 1991., vrijednost ukupne aktive i pasive iskazana je u iznosu 13.657.914.000.- HRD. U Poduzeću je bilo 5 073 zaposlenika od čega 2 700 proizvodnih, 730 režijskih zaposlenika i 1 643 drugih zaposlenika. Osim toga na poslovima antikorozivne zaštite, čišćenja i zavarivanja bilo je angažirano oko 600 vanjskih izvoditelja.

2.2. Statusne i druge promjene

Nakon obavljenog postupka pretvorbe, Poduzeće je 7. lipnja 1993. rješenjem Okružnog privrednog suda u Rijeci broj Fi-4741/93 upisano u registar suda kao dioničko društvo u mješovitom vlasništvu Brodograđevna industrija 3. maj, Rijeka, sa sjedištem u Rijeci, Liburnijska 3. Skraćeni naziv tvrtke je BI 3. maj d.d., Rijeka (dalje u tekstu: Društvo), a matični broj je 040000833. Društvo ima u 100,0% vlasništvu pet dioničkih društava i četiri društva s ograničenom odgovornošću (dalje u tekstu: Grupa).

Usklađivanje općih akata Društva sa Zakonom o trgovačkim društvima upisano je u registar Trgovačkog suda u Rijeci 14. srpnja 1995. pod brojem 95/183-3. U studenome 2000. povećana je vrijednost temeljnog kapitala (ispravak) s 54.545.134,21 kn na 122.298.507,- DEM, a u svibnju 2003. na 122.298.500,- DEM. Temeljni kapital je podijeljen na 1 222 985 dionica, a nominalna vrijednost jedne dionice bila je 100,- DEM.

Prema rješenju Trgovačkog suda Tt-03-3020/3, na temelju odluke Glavne skupštine od 29. rujna 2003. smanjena je nominalna vrijednost jedne dionice sa 100,- DEM na 100,00 kn. Vrijednost temeljnog kapitala koji je po tečaju Hrvatske narodne banke iznosio 470.901.813,00 kn smanjena je na 122.298.500,00 kn, a razlika u iznosu 348.603.313,00 kn prenesena je u pričuve Društva. Zbog naknadno procijenjene vrijednosti imovine u iznosu 3.841.600,00 kn, emisijom 38 416 dionica nominalne vrijednosti 100,00 kn povećana je vrijednost temeljnog kapitala na 126.140.100,00 kn.

U razdoblju od 1995. do 2003. u sudski registar upisane su izmjene odredbi statuta, promjene vrijednosti temeljnog kapitala te promjene članova nadzornog odbora i uprave.

Na temelju Zakona o sanaciji i Odluke o sanaciji određenih poduzeća, nad Društvom i povezanim društvima je 19. listopada 1995. otvoren postupak sanacije. Kao organ upravljanja imenovano je vjerovničko vijeće sastavljeno od predstavnika vjerovnika koji zajedno imaju više od 50,0% dospjelih nespornih potraživanja.

Povezana društva su koncem 1995. dostavila Trgovačkom sudu u Rijeci prijavu za upis usklađenja općih akata sa Zakonom o trgovačkim društvima što zbog otvaranja postupka sanacije nije provedeno. Usklađenje akata sa Zakonom o trgovačkim društvima za tri dionička društva i tri društva s ograničenom odgovornošću upisano je koncem 2000. nakon završetka postupka sanacije.

2.3. Vlasnički povezana društva

Poduzeće je tijekom 1992. od prijašnjih poduzeća u svom sastavu, reorganizacijom u holding poduzeće osnovalo devet poduzeća koja su se nakon usklađenja sa Zakonom o trgovačkim društvima preoblikovala u dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću.

Djelatnost se obavlja u povezanim društvima, a većina imovine bila je evidentirana u poslovnim knjigama matičnog društva.

U nastavku se daje popis povezanih društava:

Tablica broj 1

Podaci o povezanim društvima

Red. broj	Naziv i sjedište društva	Matični broj	Temeljni kapital		Udjel u %
			kod osnivanja u HRD (1992.)	kod usklađenja sa ZTD u kn	
1.	3. maj - Brodogradilište, d.d., Rijeka	40160144	939.563.621.-	26.174.000,00	100,00
2.	3. maj - Motori i dizalice, d.d., Rijeka	40160152	478.642.745.-	13.334.000,00	100,0
3.	3. maj - Tvornica industrijske i brodske opreme, d.d., Matulji	40160169	43.651.217.-	1.216.000,00	100,0
4.	3. maj - Održavanje, energetika i konzalting, d.d. (od 2003. d.o.o.), Rijeka	40180237	29.478.997.-	800.000,00	100,0
5.	3. maj - Ugostiteljstvo, d.o.o., Rijeka	40159777	15.882.522.-	442.800,00	100,0
6.	Servis M.D.U. 3. maj, d.o.o. Rijeka	40159793	8.000.-	24.000,00	100,0
7.	3. maj STM d.o.o., Rijeka	40159785	3.694.-	20.000,00	100,0
8.	3. maj - Metalna oprema d.d. Senj	040180237	178.131.568.-	33.850.000,00	100,0
9.	3. maj ASA (ADRIATIC SALMON AQUACULTURA) d.o.o. Klenovica	040040974	12.820.473.-	340.000,00	100,0

Osnovna djelatnost brodogradnje obavlja se u društvu 3. maj - Brodogradilište d.d. Rijeka koje ostvaruje oko 90,0% ukupnih prihoda Grupe.

Djelatnosti društva 3. maj - Motori i dizalice, d.d., Rijeka su proizvodnja brodskih motora i dizalica, te odljevaka, sivog lijeva i zavarenih konstrukcija. Brodski motori se grade za domaće i vanjske naručitelje.

Djelatnost društva 3. maj - Tvornica industrijske i brodske opreme, d.d., Matulji je proizvodnja opreme za brod i proizvodnja građevinskih elemenata.

Povezano društvo 3. maj - Ugostiteljstvo, d.o.o., Rijeka se bavi organizacijom prehrane za zaposlenike i vanjske naručitelje.

Osnovna djelatnost društva 3. maj STM d.o.o., Rijeka je poslovanje nekretninama.

Dva društva ne posluju. Društvo 3. maj - Održavanje, energetika i konzalting d.o.o. Rijeka čija djelatnost je održavanje strojeva i uređaja, raspodjela električne energije, iskorištavanje i uporaba voda ne posluje od 1997. Društvo Servis M.D.U. 3. maj, d.o.o., Rijeka, čija je djelatnost servisiranje dizel motora, elektro-hidrauličnih dizalica i uređaja, ne posluje od svibnja 2003. Početkom 2003. društvo 3. maj - Održavanje, energetika i konzalting, d.d. Rijeka, prigodom usklađenja općih akata sa Zakonom o trgovačkim društvima, se preoblikovalo u društvo s ograničenom odgovornošću.

Dva društva su prodana. U rujnu 1995. na temelju odluke nadzornog odbora i ugovora

o reguliranju obveza Društva prema Riječkoj banci d.d. Rijeka, prodane su dionice društva 3. maj - Metalna oprema d.d., Senj. Navedeno društvo je proizvodilo metalne konstrukcije i dijelove. Prodano je za 11.473.632,- DEM odnosno po procijenjenoj vrijednosti na dan 30. lipnja 1993. U veljači 1997. uz suglasnost vjerovničkog vijeća i ugovora o prijenosu poslovnog udjela prodano je društvo 3. maj ASA d.o.o. Klenovica koje se bavilo uzgojem riba i školjaka za 180.001,- DEM. Prema procjeni od konca 1993. procijenjena vrijednost je iznosila 217.513,- DEM.

3. REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE

3.1. Odluka o pretvorbi

Odluku o pretvorbi Poduzeća donio je radnički savjet 27. prosinca 1991. Prema odluci Poduzeće se pretvara u društvo s ograničenom odgovornošću prijenosom udjela Hrvatskom fondu za razvoj Republike Hrvatske.

Agencija Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj (dalje u tekstu: Agencija) nije donijela rješenje o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu prema odluci od 27. prosinca 1991. s obrazloženjem da odluka nije donesena u skladu s odredbama članka 5. i 6. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prema kojima se poduzeće moglo pretvoriti u dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću prodajom dionica ili udjela osobama iz članka 5. navedenog Zakona, ulaganjem kapitala, pretvaranjem ulaganja na ugovornoj osnovi i potraživanja prema poduzeću u ulog te prijenosom dionica fondovima bez naknade.

Izmjenu odluke o pretvorbi Poduzeća donijela je skupština 29. lipnja 1992. Predsjednik skupštine Poduzeća bio je Zorin Šanko. Odluka sadrži model pretvorbe, tvrtku, sjedište i djelatnosti budućeg društva, temeljni kapital, podatke o načinu održavanja osnivačke skupštine te podatke o načinu upravljanja budućim društvom.

Vrijednost Poduzeća procijenjena je u iznosu 7.264.803.000,- HRD ili 132.087.327,- DEM. U procijenjenu vrijednost Poduzeća uključena je vrijednost stanova, a isključena je vrijednost zemljišta koje čini pomorsko dobro. Temeljni kapital podijeljen je na 1 320 873 dionice, svaka nominalne vrijednosti 100,- DEM. Poduzeće se pretvara u dioničko društvo prodajom dionica uz popust zaposlenima i ranije zaposlenima te drugim osobama prema odredbama članka 5. stavka 1. točke 1., 2. i 2.a Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, te prijenosom neprodanih dionica fondovima. Planirana je i mogućnost pretvaranja potraživanja u uloge. Predviđeno je da se 2,7% ukupnog broja dionica nominalne vrijednosti 1.300.000.000,- HRD prenosi Hrvatskom fondu za razvoj na ime dobivenih obveznica Vlade Republike Hrvatske.

Nakon primjedbi Agencije, izmijenjena je vrijednost temeljnog kapitala, a druge odredbe iz odluke od 29. lipnja 1992. nisu se mijenjale. Temeljni kapital u iznosu 122.298.507,- DEM podijeljen je na 1 222 985 dionica svaka nominalne vrijednosti 100,- DEM. Sastoji se od procijenjene vrijednosti Poduzeća u iznosu 119.383.709,- DEM i pretvorenog potraživanja Republike Hrvatske za dane obveznice za restrukturiranje gospodarstva u iznosu 2.914.798,- DEM (1.300.000.000,- HRD) u dionice.

Izmjene odluke o pretvorbi i druga dokumentacija dostavljeni su Agenciji do prosinca 1992.

3.1.1. Program pretvorbe

Program pretvorbe je donesen koncem 1991. Sadrži opće podatke o poslovanju Poduzeća, moguće modele pretvorbe te aktivnosti koje bi trebalo poduzeti da se nakon pretvorbe ostvari preoblikovanje jedinstvenog Poduzeća u grupu sa šest poduzeća u vlasništvu Poduzeća te privatizacija. U programu pretvorbe su opisani problemi s kojima se susretalo Poduzeće u vrijeme pretvorbe. Navedeno je da je prema procijeni aktive na dan 30. lipnja 1991. društveni kapital procijenjen negativnom vrijednošću, te da je u vrijeme pretvorbe Poduzeće bilo nelikvidno, da je iskazivalo gubitak uz zastoj u proizvodnji i plasmanu proizvoda te da je imalo odljev radne snage. Istaknuti su i problemi vezani uz gubitak te potreba pribavljanja povoljnih kredita za prilagođavanje uvjetima i potrebama svjetskog tržišta.

U programu su dana tri moguća načina pretvorbe: stečaj Poduzeća, prodaja Poduzeća te prijenos udjela Hrvatskom fondu za razvoj, te osnivanje novog poduzeća. S obzirom na uvjete i okolnosti u okviru kojih je Poduzeće poslovalo u vrijeme pretvorbe, navedeno je kao optimalno rješenje da Hrvatski fond za razvoj postane vlasnik Poduzeća.

Koncem lipnja 1992. donesen je izmijenjeni program pretvorbe koji sadrži opće podatke o Poduzeću, načine pretvorbe, uvjete stjecanja dionica, odluku organa upravljanja o vrijednosti stanova, nominalnu vrijednost i broj dionica kao i druge pojedinosti. Postupak pretvorbe obuhvaća pretvorbu holding Poduzeća s devet povezanih društava.

Poduzeće se pretvara u dioničko društvo prodajom Poduzeća, pretvaranjem potraživanja u ulog te prijenosom neprodanih dionica fondovima u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Na ime osiguranja naknade prijašnjim vlasnicima nekretnina, Hrvatskom fondu za razvoj prenose se 422 rezervirane dionice nominalne vrijednosti 42.249,- DEM.

Pravo prvenstva kupnje dionica imaju zaposleni i ranije zaposleni u Poduzeću koji mogu uz popust upisati dionice nominalne vrijednosti do 20.000,- DEM, s osnovnim popustom 20,0% i dodatnim popustom 1,0% za svaku godinu radnog staža te uz mogućnost obročne otplate dionica s popustom u roku pet godina. Dionice uz popust prodaju se i zaposlenima u pravnim osobama u državnom vlasništvu koje ne podliježu pretvorbi, a dionice bez popusta prodaju se punoljetnim državljanima, s mogućnošću obročne otplate.

Navedeno je da se nakon prodaje i prijenosa dionica provede privatizacija povezanih društava u sastavu holdinga.

3.1.2. Razvojni program

U lipnju 1992. Poduzeće je sastavilo razvojni program za razdoblje od 1991. do 2000. Razvojni program se odnosi na Poduzeće i novoosnovana društva te obuhvaća analizu razvojnih mogućnosti i sposobnosti, analizu tržišta, tehnološko-tehničke razvojne mogućnosti, organizacijska i lokacijska razvojna rješenja, rješenje za zaštitu čovjekove okoline, ocjenu izvodljivosti i financijski tijek razvojnog programa. U prilogu razvojnog programa je plan razvoja osnovne djelatnosti Poduzeća za razdoblje od 1991. do 1997.

Prema programu, razvoj obuhvaća dvije faze. Prva faza planirana je u razdoblju od 1.

srpnja 1992. do isporuke posljednjeg ugovorenog broda u 1994., a druga nakon ugovaranja novog broda, odnosno nakon 1994. do 2000. Radi razvoja Poduzeća planirano je saniranje gubitaka, poboljšanje tekuće likvidnosti, osiguranje plasmana proizvoda i usluga te daljnji razvoj uz zadržavanje konkurentnosti na svjetskom tržištu i postizavanju primjerenog standarda zaposlenih. Kao strateški ciljevi navedeni su: stvaranje holdinga u okviru kojeg će skupina srednjih i malih poduzeća moći učinkovito djelovati na tuzemnom i inozemnom tržištu, novi proizvodni programi, povećanje vrijednosnog učinka po zaposlenom te promjena omjera zaposlenih, tri proizvodna zaposlenika u odnosu na jednog režijskog zaposlenika, a broj ukupno zaposlenih ostao bi na istoj razini (približno 6 000 zaposlenika).

Kao osnovna namjera razvoja, navedeno je stvaranje montažnog tipa brodogradilišta i tvornice brodova uz uvođenje novih programa u metaloprerađivačkoj djelatnosti i brodogradnji, te drugih djelatnosti, primjerice trgovine na veliko, ugostiteljstva, smještaja i prehrane, stambene djelatnosti, financijskih usluga, istraživačko-razvojnog rada i rada u prosvjeti. Drugim djelatnostima bavila bi se novoosnovana ili kupljena društva.

Navedeno je da hrvatska brodogradnja zauzima treće do peto mjesto na svjetskoj rang listi po gradnji konvencionalnih tipova brodova srednje veličine nosivosti, do 110 000 dwt. Programom je planirana gradnja sofisticiranih tipova brodova i to: tankera s centralnim tankovima za prijevoz kemikalija, ukapljenog petrolejskog plina, sirove nafte i naftnih prerađevina, brodove za prijevoz kontejnera i putničke brodove. Kako bi se postigao pozitivan poslovni rezultat i povećala produktivnost, potrebno je proizvesti: pet tankera do 40 000 dwt (dead weight tonage, odnosno mjera ukupne nosivosti) i jedan brod za prijevoz kontejnera 33 000 dwt.

Do vremena pretvorbe, Poduzeće je godišnje isporučivalo tri broda. Prosječno trajanje proizvodnog ciklusa od ugovaranja do primopredaje bio je 131 tjedan. Do 2000. planirana je proizvodnja šest brodova godišnje, skraćivanje proizvodnog ciklusa na 72 tjedna ili za 45,0%, a vrijeme proizvodnje na 30 - 36 tjedana od polaganja kobilice broda, što bi se postiglo većim stupnjem gotovosti (opremanja) broda, do porinuća pa bi završno opremanje bilo kraće u prosjeku za 13 tjedana. Prema programu u pripremu proizvodnje i proizvodnju potrebno je uložiti 18.000.000,- USD.

Poduzeće je imalo drugo mjesto u Evropi po proizvodnji brodskih motora Sulzer, te proizvodnji dizalica Hagglund. Do pretvorbe Poduzeće je gradilo godišnje šest motora ukupne snage 51 130 kWh i šest dizalica ukupne nosivosti 130 t. Programom je predviđeno da se 2000. proizvede deset motora ukupne snage 100 000 kWh te 28 dizalica ukupne nosivosti 545 t.

Planirano je skraćivanje roka gradnje motora s 12 na deset mjeseci i dizalica s deset na osam mjeseci što bi se postiglo preklapanjem pojedinih faza pripreme i montaže. Navedeno je, da su potrebna ulaganja u iznosu 14.100.000,- USD radi financiranja proizvodnje, investicijskih zahvata za otklanjanje uskih grla, daljnjeg poboljšanja procesa upravljanja proizvodnjom te modernizacije strojnog parka.

Osim za najvažnije djelatnosti brodogradnje i strojogradnje, i za druge djelatnosti (proizvodnja TIBO kućica, proizvodnja metalne opreme, održavanje i energetika, ugostiteljstvo, marikultura, STM usluge i servis) su predviđene mogućnosti razvoja uz bolje iskorištavanje resursa i kapaciteta na razini Grupe te je navedeno da proizvodi i usluge imaju osigurano interno, domaće i strano tržište.

U programu je dan pregled procesa u kojima nastaje zagađivanje te način zbrinjavanja otpadnih tvari.

Prema programu, za saniranje postojećeg stanja, završetak investicija u tijeku,

ustrojavanje i ulaganja u nova društva potrebno je uložiti 147.000.000,- USD.

Kao izvori financiranja navedeni su: vlastita sredstva društava, ulaganje trećih osoba, sredstva od prodaje dionica pojedinog društva, odnosno od izdavanja novih dionica, krediti poslovnih banaka i sredstva Hrvatskog fonda za razvoj. Planiran je rok povrata sredstava do 1997. odnosno 1998. (pet ili šest godina).

Razvojni program Poduzeća sastavljen je u skladu s odredbom Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

3.1.3. Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske

Služba društvenog knjigovodstva Hrvatske izradila je u prosincu 1991. izvještaj o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna Poduzeća za 1990. godinu. U svibnju 1992. izrađen je dodatak izvještaju o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1991.

Prema izvještaju Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1990., nije bilo moguće potvrditi u cijelosti zakonitost i realnost godišnjeg obračuna za: zalihe sirovina, materijala i nedovršene proizvodnje, investicije u tijeku, zemljište, obveze prema dobavljačima i potraživanja za dane predujmove dobavljačima, te obveze za inozemne dugoročne robne kredite. Kao glavni razlozi nemogućnosti ocjene spomenutih bilančnih stavki istaknuti su neažurno i nepravodobno likvidiranje i evidentiranje poslovnih promjena. Također je navedeno da su te stavke iskazane po podcijenjenoj vrijednosti i izravno utječu na iskazanu visinu gubitka.

Postupkom utvrđivanja pravilnosti i zakonitosti obavljenog popisa imovine i obveza koncem 1991., utvrđeno je da je popis obavljen u skladu sa zakonskim propisima osim popis zaliha sirovina, materijala i proizvodnje u tijeku. Navedeno je da, zbog nepravodobnog evidentiranja nabave i utroška materijala, popisi zaliha sastavljeni koncem 1991. nisu pouzdani, a zbog toga što nije primijenjena metoda procjene stupnja dovršenosti broda nije moguće utvrditi odstupanja. Također je navedeno, da se prigodom kontinuiranih popisa osnovnih sredstava utvrđuju viškovi zbog novonabavljenih i u vlastitoj režiji proizvedenih osnovnih sredstava.

3.1.4. Elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća

Elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća na dan 31. prosinca 1990. izradio je u prosincu 1991. tim djelatnika, a procjenu vrijednosti nekretnina i opreme obavila je konzultantska tvrtka A&P Appledore iz Velike Britanije.

Prema elaboratu, procijenjena vrijednost Poduzeća iznosi 4.360.000,- USD. Agencija je dala primjedbe koje su se odnosile na procjenu vrijednosti zemljišta na pomorskom dobru, procjenu vrijednosti zgrada i opreme te da u procjenu nisu uključene obveze za obveznice Republike Hrvatske.

U lipnju 1992. zaposlenici Poduzeća: Zdenko Jurčić, Veljko Švast, Vasiljko Matetić,

Ana Turak, Laura Rubeša i Gordana Hreljac, sastavili su elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća na dan 1. siječnja 1992. Procjena je obavljena na temelju knjigovodstvenog stanja na dan 31. prosinca 1991. U elaboratu je navedeno da su devizna potraživanja i obveze svedena na dan procjene uključujući potraživanja, obveze i ulaganja poslovnih partnera s područja bivše Jugoslavije. Prema izmjenama elaborata vrijednost Poduzeća na dan 1. siječnja 1992. procijenjena statičkom metodom iznosi 132.087.327,- DEM (1,- DEM = 55.- HRD).

Zbog primjedbi Agencije na procjenu vrijednosti zemljišta iz koje je trebalo izuzeti vrijednost zemljišta na pomorskom dobru, te primjedbi vezanih uz procjenu drugih bilančnih stavki, sastavljene su izmjene elaborata. Prema izmjenama elaborata vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. procijenjena statičkom metodom iznosi 119.383.709,- DEM.

U tablici broj 2 daje se usporedba knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti Poduzeća prema elaboratu i izmjenama elaborata.

Tablica broj 2

Knjigovodstvena i procijenjena vrijednost Poduzeća

u DEM

Red ni broj	Opis	Knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.1991.	Procijenjena vrijednost prema izmjenama elaborata na dan 1.1.1992.	Procijenjena vrijednost prema Agenciji na dan 31.12.1991.
1.	Zemljište	19.370.091,-	37.992.782,-	18.686.552,-
2.	Građevinski objekti	41.521.764,-	119.266.709,-	112.307.247,-
3.	Oprema	8.846.382,-	59.542.854,-	59.539.323,-
4.	Dugotrajna ulaganja i druga dugotrajna imovina	30.260.054,-	54.144.964,-	53.707.078,-
5.	Stanovi	32.098.327,-	21.568.582,-	4.640.000,-
6.	Zalihe	53.283.509,-	85.002.073,-	198.087.291,-
7.	Kratkoročna potraživanja	13.319.964,-	19.190.709,-	13.759.419,-
8.	Druga imovina	4.828.800,-	45.693.545,-	3.405.454,-
I	Ukupna imovina (1-8)	203.528.891,-	442.402.218,-	464.132.364,-
9.	Obveze	112.763.400,-	308.564.873,-	319.362.273,-
10.	Druga odbitne stavke	1.750.018,-	1.750.018,-	25.386.382,-
II	Ukupno odbitne stavke	114.513.418,-	310.314.891,-	344.748.655,-
III	Vrijednost Poduzeća(I.-II.)	89.015.473,-	132.087.327,-	119.383.709,-

Podaci u tablici dobiveni su preračunavanjem hrvatskih dinara u njemačku marku (1,- DEM = 55.- HRD).

Knjigovodstvena vrijednost Poduzeća koncem 1991. iznosi 4.895.851.000.- HRD ili 89.015.473,- DEM. Procijenjena vrijednost Poduzeća prema izmjenama elaborata iznosi 132.087.327,- DEM, a prema Agenciji 119.383.709,- DEM.

Razlika procijenjene vrijednosti prema izmjenama elaborata i prema Agenciji odnosi se

na izuzimanje zemljišta i građevinskih objekata na pomorskom dobru iz procijenjene vrijednosti Poduzeća, primijenjeni tečaj i revalorizaciju za pojedine stavke imovine.

Konačna procijenjena vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. u iznosu 119.383.709,- DEM, sastoji se od procijenjene vrijednosti zemljišta u iznosu 18.686.552,- DEM, građevinskih objekata u iznosu 112.307.247,- DEM, opreme u iznosu 59.539.323,- DEM, dugotrajnih ulaganja i druge dugotrajne imovine u iznosu 53.707.078,- DEM, stanova u iznosu 4.640.000,- DEM, zaliha u iznosu 198.087.291,- DEM, kratkoročnih potraživanja u iznosu 13.759.419,- DEM, druge imovine (sredstva zajedničke potrošnje, aktivna vremenska razgraničenja) u iznosu 3.405.454,- DEM, umanjene za obveze i druge odbitne stavke u iznosu 344.748.655,- DEM.

U tablici broj 3 daje se procijenjena vrijednost nekretnina prema lokacijama.

Tablica broj 3

Procjena prema lokacijama

u DEM

Redn i broj	Naziv lokacije	Zemljište	Priključci	Objekti	Vanjsko uređenje	Ukupno
1.	Rijeka, Kantrida, brodogradilište	-	1.844.000,-	38.465.545,-	36.641.197,-	76.950.742,-
2.	Rijeka, Kantrida, radnički restoran	136.920,-	-	515.872,-	-	652.792,-
3.	Rijeka, Kantrida, hotel za samce	458.920,-	-	4.823.712,-	-	5.282.632,-
4.	Matulji, pogon (TIBO)	2.492.166,-	863.500,-	4.841.749,-	4.766.365,-	12.963.780,-
5.	Matulji, Mučići, pogon	570.006,-	1.007.000,-	1.961.273,-	577.885,-	4.116.164,-
6.	Rijeka, Mlaka, sindikalni dom	32.562,-	57.200,-	260.084,-	29.025,-	378.871,-
7.	Omišalj, Peškera	13.977.768,-	1.622.000,-	667.486,-	7.340.675,-	23.607.929,-
8.	Senj, stari i novi pogon	1.018.210,-	320.500,-	4.232.244,-	1.469.935,-	7.040.889,-
Ukupno		18.686.552,-	5.714.200,-	55.767.965,-	50.825.082,-	130.993.799,-

- Procjena vrijednosti zemljišta

Vrijednost zemljišta procijenjena je prema izmjenama elaborata u iznosu 18.686.552,- DEM. Poduzeće je koristilo zemljište površine 1 019 333 m² od čega na lokaciji Peškera 582 407 m², na lokaciji Kantrida - brodogradilište 300 000 m², a na drugim lokacijama 136 926 m².

Prema elaboratu vrijednost zemljišta je procijenjena u iznosu 37.992.782,- DEM.

Procjenom je obuhvaćeno zemljište površine 981 388 m², a iz procjene je izuzeto zemljište površine 37 945 m² koje se nalazi na pomorskom dobru.

Prema izmjenama elaborata, procijenjena je vrijednost zemljišta površine 641 217 m² u iznosu 18.686.552,- DEM. S obzirom da je prema odluci općine Rijeke iz 1978., zemljište na lokaciji Kantrida gdje se nalazi brodogradilište površine 300 000 m² proglašeno pomorskim dobrom, prema izmjenama elaborata, iz procjene je izuzeto spomenuto zemljište. Izuzeto je i zemljište na pomorskom dobru na lokaciji Peškera površine 78 116 m².

Pri procjeni su korištene cijene nadležnih općinskih organa od 20,- DEM/m² do 40,- DEM/m².

U poslovnim knjigama zemljište je vođeno prema lokacijama, a ne po česticama pa se ne može utvrditi jesu li procjenom obuhvaćene sve čestice zemljišta koje je Poduzeće imalo u vlasništvu ili na korištenju.

- Procjena vrijednosti građevinskih objekata

Vrijednost građevinskih objekata prema izmjenama elaborata procijenjena je u iznosu 112.307.247,- DEM, a odnosi se na procjenu vrijednosti građevinskih objekata u iznosu 55.767.965,- DEM, vanjskog uređenja u iznosu 50.825.082,- DEM i priključaka u iznosu 5.714.200,- DEM. Prema elaboratu, vrijednost građevinskih objekata je procijenjena u iznosu 119.266.709,- DEM. Procijenjena vrijednost građevinskih objekata prema izmjenama elaborata, ne sadrži procjenu vrijednosti vanjskog uređenja na lokaciji Kantrida - brodogradilište, koja se odnosi na pomorsko dobro (lukobran) u iznosu 6.449.623,- DEM i vrijednost materijalnih ulaganja u poslovni toranj Zagrepčanka u iznosu 509.839,- DEM, odnosno ukupno 6.959.462,- DEM. Vrijednost navedenih materijalnih ulaganja procijenjena je prema diobenoj bilanci poslovne zajednice Jadranbrod, Zagreb prema kojoj su utvrđeni udjeli Poduzeća i tri druga brodogradilišta. Prema izmjenama elaborata vrijednost materijalnih ulaganja u poslovni toranj Zagrepčanka u iznosu 509.839,- DEM iskazana je u okviru stavke dugotrajna ulaganja.

Prema izmjenama elaborata procijenjena je vrijednost 55 građevinskih objekata, 33 na lokaciji Kantrida - brodogradilište, osam na lokaciji Matulji i 14 na drugim navedenim lokacijama. U vrijeme procjene otpisanost građevinskih objekata bila je 54,6%.

S obzirom da područje na kojem je smješteno brodogradilište spada u pomorsko dobro, građevinski objekti na lokaciji Kantrida - brodogradilište, procijenjeni su kao ulaganje u iznosu 38.465.545,- DEM.

Za upravnu zgradu na lokaciji Matulji, koja je zajedno sa zemljištem procijenjena u iznosu 42.249,- DEM, Poduzeće nema dokaze o vlasništvu. Na ime osiguranja naknade nekadašnjim vlasnicima nekretnina, Hrvatskom fondu za razvoj se prenosi 422 rezervirane dionice.

Prema izmjenama elaborata za svaki objekt je dan pregled geometrijskih podataka i izračun procijenjene vrijednosti. Procijenjena vrijednost građevinskih objekata izračunana je na temelju cijene izgradnje istih ili sličnih građevinskih objekata uzimajući u obzir umanjeње zbog starosti i trošnosti, kvalitete gradnje, te izgrađenosti infrastrukture.

- Procjena vrijednosti opreme

Prema izmjenama elaborata, vrijednost opreme procijenjena je u iznosu 59.539.323,- DEM i povećana je u odnosu na elaborat za 3.531,- DEM. Povećanje se odnosi na vrijednost opreme poslovnog tornja Zagrepčanka koja je iskazana u okviru stavke dugotrajna ulaganja. Elaborat o procjeni opreme izradila je konzultantska tvrtka A&P Appledore iz Velike Britanije.

Prema elaboratu, oprema je razvrstana na tehnološku, transportnu, energetska i na inventar, a procijenjena je metodom zamjenske vrijednosti uzimajući u obzir fizičko stanje opreme, tehničku zastarjelost, operativnu funkciju i tehnološko stanje. Vrijednost tehnološke opreme je procijenjena u iznosu 51.868.074,- DEM ili 87,1% procijenjene vrijednosti opreme. Opremu čine strojevi za oblikovanje limova i profila, alatni strojevi, sačmarilice, zavarivačka oprema, dizalice i razni drugi strojevi. Vrijednost transportne opreme procijenjena je u iznosu 2.857.747,- DEM, energetske 3.049.930,- DEM i inventara 1.763.572,- DEM.

U vrijeme procjene otpisanost opreme bila je 90,6%.

- Procjena vrijednosti dugotrajnih ulaganja i druge dugotrajne imovine

Prema izmjenama elaborata vrijednost dugotrajnih ulaganja i druge dugotrajne imovine procijenjena je u iznosu 53.707.078,- DEM i odnosi se na vrijednost materijalnih ulaganja u pripremi u iznosu 3.421.473,- DEM, uloženi sredstava u obveznice Republike Hrvatske u iznosu 12.727.273,- DEM, odobrenih kredita u iznosu 34.193.545,- DEM i drugih ulaganja i druge dugotrajne imovine u iznosu 3.364.787,- DEM.

Navedene stavke procijenjene su na temelju knjigovodstvene vrijednosti (30.260.054,- DEM) koja je umanjena za 2.686.540,- DEM zbog izuzimanja vrijednosti ulaganja i kredita vezanih uz poslovne subjekte s područja bivše Jugoslavije i otpisa nenaplativih kredita, a uvećana za 26.133.564,- DEM zbog revalorizacije vrijednosti odobrenih kredita u inozemstvo i vrijednosti dionica poslovne banke te stvarno povećanje uloženi sredstava u novoosnovana društva. Vrijednost odobrenih kredita u inozemstvo odnosi se na potraživanja po odobrenim kreditima inozemnim kupcima brodova, dizalica i druge opreme, a revalorizirana su na temelju tečaja USD u odnosu na HRD koji je vrijedio na dan 1. siječnja 1992.

U odnosu na elaborat vrijednost navedene imovine procijenjena je manje za 437.886,- DEM jer prema izmjenama elaborata, nije procijenjena vrijednost dijela dugotrajnih ulaganja, a pojedina ulaganja su procijenjena u većim iznosima.

- Procjena vrijednosti stanova

Prema izmjenama elaborata vrijednost stanova je procijenjena u iznosu 4.640.000,- DEM. Poduzeće je procijenilo 2 442 stana površine 135 334,84 m².

Navedeno je da na području općine Rijeka vrijednost jednog m² stambenog prostora iznosi 1.000,- DEM te da procijenjena vrijednost stanova iznosi 135.334.840,- DEM. Pri procjeni korištena je metodologija propisana od strane Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i podaci o građevinskoj vrijednosti etalonskog objekta i visini nominalnog osobnog dohotka u gospodarstvu Republike Hrvatske na dan 30. rujna 1991, na temelju zapisnika o bodovanju stanova u skladu s odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo i Uredbi o načinu utvrđivanja cijene stana. Zbog primjene navedenih propisa procijenjena vrijednost stanova umanjena je za 130.694.840,- DEM. U odnosu na knjigovodstvenu vrijednost stanova procijenjena vrijednost je manja za 27.458.327,- DEM, a u odnosu na elaborat manja je za 16.928.582,- DEM.

Prema elaboratu je procijenjen isti broj stanova kao i prema izmjenama elaborata. Pri

procjeni stanova prema izmjenama elaborata, planirana je prodaja svih stanova te je s obzirom na zakonske popuste na koje imaju pravo stanari sa stanarskim pravom (za staž, jednokratnu otplatu, korištenje stare devizne štednje) znatno umanjena procijenjena vrijednost u odnosu na knjigovodstvenu i procijenjenu vrijednost prema elaboratu.

- Procjena vrijednosti zaliha

Vrijednost zaliha procijenjena je prema izmjenama elaborata u iznosu 198.087.291,- DEM i čini 39,6% ukupno procijenjene vrijednosti imovine Poduzeća. Sastoji se od procijenjene vrijednosti zaliha materijala u iznosu 12.174.109,- DEM, zaliha pričuvnih dijelova u iznosu 45.673,- DEM, zaliha sitnog inventara u iznosu 641.491,- DEM, zaliha nedovršene proizvodnje u iznosu 185.134.691,- DEM i zaliha gotovih proizvoda u iznosu 91.327,- DEM.

Zalihe su procijenjene prema knjigovodstvenoj vrijednosti koja je zbog kretanja tečaja revalorizirana, odnosno povećana za 144.803.782,- DEM. Promjene vrijednosti odnose se na revalorizaciju knjigovodstvene vrijednosti zaliha materijala, sitnog inventara, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda. U odnosu na elaborat, prema izmjenama elaborata vrijednost zaliha procijenjena je za 89.448.854,- DEM jer prema elaboratu nije bila revalorizirana vrijednost materijala i sitnog inventara, a za revalorizacije vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje primijenjen je niži koeficijent.

- Procjena vrijednosti kratkoročnih potraživanja, druge imovine i obveza

Prema izmjenama elaborata, vrijednost kratkoročnih potraživanja procijenjena je prema knjigovodstvenoj vrijednosti u iznosu 13.759.419,- DEM. Sastoji se od procijenjene vrijednosti potraživanja po osnovi danih predujmova u iznosu 6.812.436,- DEM, potraživanja od kupaca u iznosu 3.181.291,- DEM, potraživanja iz poslovanja u iznosu 2.502.854,- DEM, potraživanja po osnovi kamata po danim kreditima u iznosu 897.000,- DEM i po osnovi drugih potraživanja u iznosu 365.838,- DEM.

U odnosu na knjigovodstvenu vrijednost procijenjena vrijednost je veća za 439.455,- DEM. Pri procjeni, knjigovodstvena vrijednost kratkoročnih potraživanja ispravljena je zbog primjene višeg tečaja te otpisa spornih i sumnjivih potraživanja.

Vrijednost druge imovine procijenjena je prema izmjenama elaborata u iznosu 3.405.454,- DEM, a odnosi se na procijenjenu vrijednost vrijednosnih papira i novčanih sredstava u iznosu 2.658.654,- DEM i druge imovine (sredstva zajedničke potrošnje, aktivna vremenska razgraničenja) u iznosu 746.800,- DEM. Vrijednost novčanih sredstava i vrijednosnih papira, te druge imovine procijenjena je prema knjigovodstvenoj vrijednosti.

Vrijednost druge imovine procijenjena je prema elaboratu u iznosu 45.693.545,- DEM što je za 42.288.091,- DEM više nego prema izmjenama elaborata na što je utjecala procijenjena vrijednost aktivnih vremenskih razgraničenja. Knjigovodstvena vrijednost aktivnih vremenskih razgraničenja iznosi 1.236,- DEM, a procijenjena je za 38.287.309,- DEM više zbog uključivanja tečajnih razlika po inozemnim kreditima. Prema izmjenama elaborata, za iznos tečajnih razlika uvećana je vrijednost kredita.

Vrijednost obveza i drugih odbitnih stavki procijenjena je prema knjigovodstvenoj vrijednosti koja je uvećana zbog promjene tečaja, a umanjena za otpis obveza prema poslovnim partnerima s područja bivše Jugoslavije i iznosi 344.748.655,- DEM.

Vrijednost obveza procijenjena je u iznosu 319.362.272,- DEM, a odnosi se na

procijenjenu vrijednost dugoročnih obveza u iznosu 80.986.818,- DEM i kratkoročnih obveza u iznosu 238.375.454,- DEM. Unutar dugoročnih obveza vrijednosno najznačajnije su obveze koje se odnose na inozemne kredite.

Knjigovodstvena vrijednost inozemnih kredita iznosila je 17.719.491,- DEM, a nakon revalorizacije zbog promjene tečaja procijenjena je u iznosu 75.044.145,- DEM. Unutar kratkoročnih obveza vrijednosno najznačajnije su obveze koje se odnose na obveze za primljene predujmove od kupaca brodova. Knjigovodstvena vrijednost obveza za primljene predujmove iznosila je 37.712.054,- DEM, a nakon revalorizacije zbog promjene tečaja, procijenjena je u iznosu 158.815.582,- DEM.

Vrijednost drugih odbitnih stavki procijenjena je prema knjigovodstvenoj vrijednosti u iznosu 25.386.382,- DEM, a sastoji se od obveza prema Republici Hrvatskoj za obveznice za pokriće tečajnih razlika u iznosu 23.636.363,- DEM, pasivnih vremenskih razgraničenja u iznosu 1.709.891,- DEM i dugoročnih rezerviranja u iznosu 40.127,- DEM.

3.2. Rješenje o suglasnosti na pretvorbu

Poduzeće je odluku i drugu dokumentaciju o pretvorbi dostavilo Hrvatskom fondu za obnovu i razvoj i Agenciji u razdoblju od prosinca 1991. do prosinca 1992. Fond je 24. prosinca 1992. donio rješenje o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu Poduzeća.

Temeljni kapital Poduzeća iznosi 54.545.134.214.- HRD ili 122.298.507.- DEM, a sastoji se od procijenjene vrijednosti Poduzeća u iznosu 53.245.134.214.- HRD ili 119.383.709,- DEM i potraživanja Republike Hrvatske za dane obveznice u dionice nominalne vrijednosti 1.300.000.000.- HRD ili 2.914.798,- DEM (1,- DEM = 446.- HRD). U rješenju nije naveden broj dionica na koji je temeljni kapital podijeljen te nominalna vrijednost dionice. Rezervirane su dionice nominalne vrijednosti 42.249,- DEM, odnosno 422 dionice na ime naknade prijašnjim vlasnicima za upravnu zgradu u Matuljima.

Poduzeće se pretvara u dioničko društvo:

- a) prodajom dionica uz popust osobama iz članka 5. stavka 1. točka 1., 2. i 2.a Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i
- b) pretvaranjem potraživanja Republike Hrvatske za obveznice izdane u skladu sa Zakonom o izdavanju obveznica za restrukturiranje gospodarstva u Republici Hrvatskoj, u dionice.

Neupisane dionice prenose se fondovima u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Društvo je koncem 1997. uputilo zahtjev Fondu za obnovu postupka pretvorbe. U zahtjevu je navedeno da prigodom pretvorbe nije bilo procijenjeno 239 zemljišnih čestica površine 518 852 m² koje su smještene na sedam katastarskih čestica i koje su bile namijenjene za stambenu izgradnju, 19 zemljišnih čestica površine 6 810 m² koje su smještene na dvije katastarske općine koje spadaju u pomorsko dobro prema odluci općine Rijeka iz 1978., ali se nalaze izvan ograđenog područja gdje je smješteno brodogradilište, te četiri poslovna objekta i šest stanova. Uz zahtjev su dostavljeni dokazi o vlasništvu navedenih nekretnina.

Društvo je navedenu imovinu procijenilo u iznosu 16.692.449,66 DEM.

Navedeni zahtjev za obnovu postupka nije proveden već je u rujnu 2000. u postupku

sanacije Društva Vlada Republike Hrvatske donijela odluku o prijenosu vlasništva nekretnina izvan ograđenog područja brodogradilišta kojima je raspolagalo Društvo, na Republiku Hrvatsku.

Fond je 8. siječnja 2003., donio rješenje o obnovi postupka na temelju zahtjeva Društva iz listopada 2002. Procijenjena vrijednost Poduzeća povećava se za 3.841.600,- kn, za iznos procijenjene vrijednosti zemljišta označenog kao k.č. 1735/1, 1735/2, 1736 i 1737 upisane u z.k.ul. 963, k.o. Zamet površine 4 802 m², te temeljni kapital Društva iznosi 126.140.100,- kn, a broj dionica povećava se izdavanjem 38 416 dionica koje se prenose u portfelj Fonda.

3.3. Provedba programa pretvorbe

Poziv za prodaju 1 193 415 dionica Društva objavljen je na oglasnoj ploči i u dnevnom tisku u siječnju 1993. Objavljena su prava na kupnju, uvjeti i rokovi za obavljanje pojedinih radnji u postupku upisa i upisna mjesta.

Prema zapisniku komisije za provođenje pretvorbe, ugovore o kupnji 523 642 dionica s popustom nominalne vrijednosti 52.364.200,- DEM (42,8% vrijednosti Poduzeća), zaključile su 3 493 fizičke osobe. Jedna fizička osoba je kupila jednu dionicu bez popusta nominalne vrijednosti 100,- DEM. Za kupnju 521 592 dionica s popustom na obročnu otplatu u roku pet godina zaključeno je 3 476 ugovora.

U veljači 1993. jednokratno su otplaćene dionice prema 17 ugovora (2 050 dionica s popustom), starom deviznom štednjom u iznosu 26.308.425.- HRD, te jedna dionica bez popusta nominalne vrijednosti 100,- DEM uplatom 28.990.- HRD. Prvi obrok za dionice s popustom plaćen je 4. veljače 1993. s računa Društva za 3 077 zaposlenika u iznosu 20.551.681.- HRD po tečaju 603.- HRD za 1,- DEM. Sredstva koja je Društvo uplatilo Fondu naplatilo je od dioničara obustavom iz plaće. Druge fizičke osobe (421) su platile prvi obrok za otplatu dionica izravnim uplatama Fondu.

Neprodane 699 342 dionice nominalne vrijednosti 69.934.200,- DEM (57,0% vrijednosti temeljnog kapitala) prenesene su fondovima. Fondu je preneseno 476 085 dionica nominalne vrijednosti 47.608.500,- DEM (38,8% vrijednosti temeljnog kapitala), i to na ime Republike Hrvatske 29 148 dionica, 446 515 neprodanih dionica i 422 rezervirane dionice zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa. Mirovinski fondovi su stekli 223 257 dionica nominalne vrijednosti 22.325.700,- DEM (18,2% vrijednosti temeljnog kapitala).

Osnivačka skupština održana je 24. travnja 1993. Donesen je statut, te izabran nadzorni i upravni odbor. Pretvorba Poduzeća provedena je u skladu s rješenjem Fonda, te izmjenom programa pretvorbe i odluke o pretvorbi.

3.4. Upis u sudski registar

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Rijeci, broj Fi-4741/93 iz lipnja 1993., upisana je pretvorba Poduzeća u dioničko društvo. Temeljni kapital utvrđen je u iznosu 122.298.507,- DEM i podijeljen na 1 222 985 dionica, svaka nominalne vrijednosti 100,- DEM.

Prema vlasničkoj strukturi upisanoj u sudski registar, nakon pretvorbe mali dioničari su imali 523 643 dionice nominalne vrijednosti 52.364.300,- DEM ili 42,8%, Fond

475 663 dionica nominalne vrijednosti 47.566.300,- DEM ili 38,9%, mirovinski fondovi
223 257 dionica nominalne vrijednosti 22.325.700,- DEM ili 18,3% od ukupnog broja dionica Društva. U portfelju Fonda zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa rezervirane su 422 dionice nominalne vrijednosti 42.200,- DEM.

4. PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE

4.1. Dionice s popustom i bez popusta

U postupku pretvorbe mali dioničari su stekli 523 642 dionice s popustom nominalne vrijednosti 52.364.200,- DEM te jednu dionicu bez popusta nominalne vrijednosti 100,- DEM, ili 42,8% od ukupnog broja dionica Društva. Za prodaju dionica s popustom na obročnu otplatu zaključena su 3 493 ugovora.

Tijekom 1993. od daljnjeg plaćanja ugovorenih rata odustalo je 100 dioničara te je 12 608 dionica nominalne vrijednosti 1.260.800,- DEM preneseno u portfelj Fonda.

Fond je u listopadu 1997. zaključio dodatke ugovorima s 378 dioničara o produženju otplate dionica s popustom do 20 godina.

Dioničari su redovno otplaćivali ugovorene obroke do travnja 1995. U razdoblju od 1996. do 2004. Fond je zbog neplaćanja raskinuo 3 345 ugovora s malim dioničarima te je 332 373 dionica nominalne vrijednosti 33.237.300,00 kn preneseno u portfelj Fonda.

U vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2004.) u otplati je bilo 26 ugovora, drugi ugovori su raskinuti. Mali dioničari raspolažu sa 178 650 dionica nominalne vrijednosti 17.865.200,00 kn ili 14,3% od ukupnog broja dionica Društva.

4.2. Dionice iz portfelja fondova

Nakon pretvorbe, u portfelju fondova je bilo 699 342 dionica nominalne vrijednosti 69.934.200,- DEM. Fond je raspolagao s 476 085 dionica nominalne vrijednosti 47.608.500,- DEM, a mirovinski fondovi s 223 257 dionica nominalne vrijednosti 22.325.700,- DEM. Fond nije oglašavao prodaju dionica Društva jer je Društvo iskazivalo gubitak.

Na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske iz travnja 1999., društvo Hrvatska brodogradnja - Jadranbrod d.d., Zagreb objavilo je u dnevnom tisku, poziv za izražavanje namjere za kupnju većinskog paketa dionica Društva. Društvo Hrvatska brodogradnja d.o.o., Zagreb (pravni slijednik je Hrvatska brodogradnja - Jadranbrod d.o.o.) osnovano je odlukom Vlade Republike Hrvatske iz srpnja 1994. s ciljem vođenja procesa restrukturiranja brodogradilišta u Republici Hrvatskoj, koja su u većinskom državnom vlasništvu, do njihove privatizacije, upravljanja projektima izgradnje brodova u kojima je angažirana Republika Hrvatska, te kontrole namjenskog korištenja proračunskih sredstava u brodogradilištima. Prodaja dionica nije realizirana.

Na temelju odredbi Zakona o sanaciji, te odluka Vlade Republike Hrvatske iz listopada 1995. i travnja 1996. o sanaciji određenih poduzeća, Fond je u rujnu 1996. prenio 216 625

dionica Društva nominalne vrijednosti 21.662.500,- DEM vjerovnicima Društva radi podmirenja obveza Društva za poreze i doprinose. Mirovinskim fondovima preneseno je 92 065 dionica nominalne vrijednosti 9.206.500,- DEM, Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje 63 039 dionica nominalne vrijednosti 6.303.900,- DEM, te Ministarstvu financija 61 521 dionica nominalne vrijednosti 6.152.100,- DEM.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje je, na temelju šest ugovora o podmirenju obveza kliničkih bolnica zaključenih 9. lipnja 1997., prenio 21 334 dionice Društva sljedećim dobavljačima lijekova: Medika d.d., Zagreb 12 979 dionica nominalne vrijednosti 1.297.900,- DEM, Farmacija d.d., Zagreb 4 448 dionica nominalne vrijednosti 444.800,- DEM, Hospitalija Zagreb d.d., Zagreb 1 179 dionica nominalne vrijednosti 117.900,- DEM i Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu d.d., Zagreb 2 728 dionica nominalne vrijednosti 272.800,- DEM. U portfelju Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje je ostalo 41 705 dionica Društva nominalne vrijednosti 4.170.500,- DEM.

Tijekom 1993. od daljnjeg plaćanja ugovorenih obroka odustalo je 100 dioničara te je 12 806 dionica Društva nominalne vrijednosti 1.280.600,- DEM preneseno u portfelj Fonda. Zbog neplaćanja je u razdoblju od 1996. do 2004. raskinuto 3 345 ugovora s malim dioničarima te je Fond stekao 332 373 dionice Društva nominalne vrijednosti 33.237.300,00 kn. U razdoblju od 1994. do 1996. Fond je prenio invalidima Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji 3 407 dionica Društva. Na zahtjev dioničara povučeno je 15 rješenja te je 1 147 dionica Društva (114.700,- DEM) preneseno u portfelj Fonda. Invalidi Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji su prodali 277 dionica (27.700,- DEM) malim dioničarima i 126 dionica (12.600,- DEM) društvu Hrvatski domovinski fond d.d., Zagreb, tako da su u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2004.) imali 1 857 dionica (185.700,00 kn).

Koncem 2000. u drugoj fazi postupka sanacije zamijenjena su potraživanja vjerovnika Društva za dionice Društva.

Dionice su raspodijeljene ovisno o iznosu potraživanja vjerovnika, tako da je smanjen broj dionica u portfelju dotadašnjih dioničara, Fonda s 599 804 dionica (59.980.400,- DEM) na 229 132 dionica (22.913.200,- DEM) i mirovinskih fondova s 315 322 dionice (31.532.200,- DEM) na 178 039 dionica (17.803.900,- DEM). Povećan je broj dionica Društva u portfelju Ministarstva financija sa 61 521 (6.152.100,- DEM) na 164 697 dionica (16.469.700,- DEM) i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje s 41 705 dionica (4.170.500,- DEM) na 112 423 dionica (11.242.300,- DEM). Također, zamjenom potraživanja dionice su stekli i drugi vjerovnici i to: Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka 297 317 dionica (29.731.700,- DEM), društvo Hrvatska brodogradnja - Jadranbrod d.o.o., Zagreb 15 341 dionica (1.534.100,- DEM), grad Rijeka 5 301 dionica (530.100,- DEM), Hrvatske vode d.d., Zagreb 3 609 dionica (360.900,- DEM), Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb 3 490 dionica (349.000,- DEM), Hrvatske šume d.d., Zagreb 3 208 dionica (320.800,- DEM), društvo Rijeka banka d.d., Rijeka 2 632 dionice (263.200,- DEM), Hrvatska gospodarska komora 2 399 dionica (239.900,- DEM), te društvo Hrvatske telekomunikacije d.d., Zagreb 764 dionice (76.400,- DEM).

U tablici broj 4 daje se pregled učešća vjerovnika u vlasničkoj strukturi nakon druge faze sanacije.

Tablica broj 4

Izračun učešća vjerovnika u vlasničkoj strukturi Društva nakon druge faze sanacije

Redni broj	Vjerovnici / dioničari	Stanje na dan 31.12.2000.			Stanje nakon 31.12.2000.			
		Broj dionica	%	Potraživanja vjerovnika	Zamjena potraživanja za dionice Društva	%	Udjel u temeljnom kapitalu	Otpis obveza (pokriće gubitka)
1.	Ministarstvo financija Republike Hrvatske	61 521	5,0	227.344.438,83	164 697	13,5	63.984.224,53	163.360.214,30
2.	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	315 322	25,8	245.762.044,43	178 039	14,6	69.167.546,17	176.594.498,26
3.	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	41 705	3,4	155.186.593,28	112 423	9,2	43.675.953,26	111.510.640,02
4.	Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	-	-	410.410.963,19	297 317	24,3	115.506.643,62	294.904.319,57
5.	Fond	599 804	49,0	316.287.151,16	229 132	18,7	89.017.002,96	227.270.148,20
6.	Hrvatske vode d.d., Zagreb	-	-	4.979.267,49	3 609	0,3	1.402.084,23	3.577.183,26
7.	Hrvatske šume d.d., Zagreb	-	-	4.427.145,20	3 208	0,3	1.246.297,09	3.180.848,11
8.	Hrvatska brodogradnja - Jadranbrod d.d.	-	-	21.175.437,44	15 341	1,3	5.959.926,34	15.215.511,10
9.	Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb	-	-	4.816.179,23	3 490	0,3	1.355.853,14	3.460.326,09
10.	Hrvatske komunikacije d.d., Zagreb	-	-	1.054.551,68	764	0,1	296.811,40	757.740,28
11.	Hrvatska gospodarska komora	-	-	3.310.941,97	2 399	0,2	932.003,34	2.378.938,63
12.	Grad Rijeka	-	-	7.476.709,93	5 301	0,4	2.059.420,48	5.417.289,45
13.	Riječka banka d.d., Rijeka	-	-	2.384.039,35	2 632	0,2	1.022.523,05	1.361.516,30
14.	Dioničari čiji se udjel u vlasničkoj strukturi nije mijenjao: - Mediko d.d., Zagreb - Farmacija d.d., Zagreb - Hospitalija d.d., Zagreb - Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu, Zagreb - mali dioničari	12 979 4 448 1 179 2 728 183 299	1,1 0,4 0,1 0,2 15,0		12 979 4 448 1 179 2 728 183 299	1,1 0,4 0,1 0,2 15,0	5 042.297,37 1.728.032,88 458.037,49 1.059.818,72 71.211.038,28	
	Ukupno:	1 222 985	100,0	1.404.615.463,18	1 222 985	100,0	475.125.514,35	1.008.989.173,57

Na temelju ugovora iz siječnja 2001. društvo Riječka banka d.d., Rijeka je prenijelo 2 632 dionice Društva nominalne vrijednosti 263.200,- DEM (0,2% ukupnog broja dionica) na Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka.

Tijekom 2002. društvo Hrvatske telekomunikacije d.d., Zagreb je prodalo 764 dionice Društva nominalne vrijednosti 76.400,00 DEM (0,1% ukupnog broja dionica), putem javne dražbe na Zagrebačkoj burzi, društvu Hita vrijednosnice d.d., Zagreb za 1,00 kn, koje ih je prodalo društvu Fintrade d.o.o., Split za 6.417,60 kn. Navedene dionice su koncem 2002. prodane društvu Lumico Impex d.o.o., Split za 12.000,00 kn.

Nakon obnove postupka, u rujnu 2003., povećan je temeljni kapital Društva za 3.841.600,00 kn za naknadno procijenjenu imovinu, a u portfelj Fonda preneseno je 38 416 dionica Društva.

U siječnju 2004. društvo Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb je prenijela Fondu 3 490 dionica ili 0,3% ukupnog broja dionica Društva.

4.3. Sanacija

U razdoblju od listopada 1995. do prosinca 2000. u Društvu i povezanim društvima je proveden postupak sanacije prema odredbama Zakona o sanaciji određenih poduzeća i odlukama Vlade Republike Hrvatske iz listopada 1995. i studenoga 1997.

Cilj sanacije bio je rješavanje akumuliranih gubitaka i podmirenje obveza koji su posljedica dugogodišnjih nepovoljnih uvjeta poslovanja brodogradilišta radi postizanja pozitivnih rezultata uz samostalan pristup tržištu kapitala, te stvaranja preduvjeta za privatizaciju Društva. Strateški cilj je bio potpuno osamostaljivanje brodogradilišta kao osnovne djelatnosti, izdvajanje sporednih djelatnosti, zatim njihovo osamostaljivanje i privatizacija, te rješavanje viška zaposlenih. Uzroci koji su doveli do sanacije bili su niska produktivnost rada, nepovoljan odnos zaposlenih u izravnoj proizvodnji u odnosu na prateće službe i administraciju, niska tehnološka razina proizvodnje, znatno duži rokovi gradnje brodova od konkurencije, pomanjkanje jasne tržišne orijentacije, rizičnost uzrokovana ratnim okruženjem, nagli gubitak tržišta, te tranzicija gospodarstva.

Prema podacima iz bilance sa stanjem na dan 31. listopada 1995. Društvo i povezana društva iskazala su gubitak u iznosu 716.000.000,00 kn, od čega se na gubitak iz ranijih godina odnosilo 563.289.186,00 kn.

Prema zakonskim odredbama, u društvima u sanaciji osnovano je vjerovničko vijeće i imenovan koordinator sanacije. U razdoblju sanacije, funkciju organa upravljanja (skupštine, te upravnog i nadzornog odbora) obavljalo je vjerovničko vijeće koje se sastojalo od predstavnika vjerovnika koji su zajedno imali više od 50,0% dospjelih nespornih potraživanja od Društva i povezanih društava. Vjerovnici čiji su predstavnici imenovani u vjerovničko vijeće, trebali su zamijeniti dospjela potraživanja za dionice Društva iz portfelja Fonda.

Za zamjenu potraživanja drugih vjerovnika, predviđeno je da vjerovničko vijeće donese posebne odluke. Zakonom je uvedena odgoda plaćanja obveza nastalih do 31. prosinca 1994. Socijalnim programom planirano je rješavanje tehnološkog viška zaposlenika: dokupom staža do starosne mirovine, otpremninama ili zajmovima za početak samostalnog rada, ovisno o godinama staža zaposlenika.

Postupak sanacije nad Grupom je otvoren 1. studenoga 1995. Sanacija se odvijala u četiri faze. S obzirom da obveze sanirane 1996. nisu isknjižene iz poslovnih knjiga do okončanja sanacije (prosinac, 2000.), financijski izvještaji nisu iskazivali stvarno stanje. Promjene vlasničke strukture u postupku sanacije koje se odnose na pretvaranje potraživanja u dionice odnosno prijenose dionica 1996. evidentirane su u knjizi dionica. U postupku sanacije Vlada Republike Hrvatske je donosila odluke i zaključke o mjerama sanacije, a vjerovničko vijeće i koordinator sanacije (od 1997. ministar gospodarstva) bili su zaduženi za provođenje sanacije.

U tablici broj 5 daje se pregled saniranih obveza Društva i povezanih društava u razdoblju od 1995. do 2000.

Tablica broj 5

Sanacija obveza Društva i povezanih društava u razdoblju od 1995. do 2000.

u kn i lp

Redni broj	Vjerovnik	I faza sanacije plaćanje obveza	II faza sanacije - djelomični otpis	III faza sanacije - otpis potraživanja	IV faza sanacije - otpis potraživanja	Ukupno
1.	Ministarstvo financije Republike Hrvatske i Ministarstvo gospodarstva Republike Hrvatske	*	227.344.438,83	53.910.843,22	251.148.198,95	532.403.481,00
2.	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	*	245.762.044,43	32.921.498,93	32.132.881,94	310.816.425,30
3.	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	*	155.186.593,28	25.387.877,85	24.641.884,84	205.216.355,97
4.	Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	-	410.410.963,19	-	-	410.410.963,19
5.	Fond	-	316.287.151,16	-	-	316.287.151,16
6.	Hrvatske vode d.d., Zagreb	-	4.979.267,49	-	-	4.979.267,49
7.	Hrvatske šume d.d., Zagreb	-	4.427.145,20	-	-	4.427.145,20
8.	Hrvatska brodogradnja - Jadranbrod d.d., Zagreb	-	21.175.437,44	-	-	21.175.437,44
9.	Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb	-	4.816.179,23	-	-	4.816.179,23
10.	Hrvatske telekomunikacije d.d., Zagreb	-	1.054.551,68	-	-	1.054.551,68
11.	Hrvatska gospodarska komora	-	3.310.941,97	-	-	3.310.941,97
12.	Grad Rijeka	-	7.476.709,93	-	-	7.476.709,93
13.	Riječka banka d.d., Rijeka	-	2.384.039,35	-	-	2.384.039,35
14.	drugi dobavljači	133.956.835,99	-	-	-	133.956.835,99
Ukupno:		133.956.835,99	1.404.615.463,18	112.220.220,00	307.922.965,73	1.958.715.484,90

Napomena: * nisu uvrštene obveze koje su zamijenjene za dionice u prvoj fazi sanacije na ime poreza i doprinosa jer su ponovno uključene u preraspodjelu dionica u drugoj fazi sanacije

Prema zapisniku vjerovničkog vijeća od 2. studenoga 1995. formiranje grupe za izradu programa sanacije bilo je povjereno društvu Hrvatska brodogradnja d.o.o., Zagreb. Direktor Društva je bio zadužen za izradu programa zbrinjavanja zaposlenika, a Društvo za sastavljanje i usklađivanje obveza s vjerovnicima, za dospjele, nedospjele i vanbilančne obveze.

Tijekom 1996. Vlada Republike Hrvatske je donijela zaključak o osiguranju sredstava za isplatu plaća, u potpunosti ili djelomično, na teret državnog proračuna, ovisno o financijskim mogućnostima brodogradilišta. Prihvatila je financiranje programa zbrinjavanja viška zaposlenika na teret državnog proračuna te je donijela zaključak o načinu podmirivanja obveza brodogradilišta u sanaciji, prema određenim vjerovnicima. Radi podmirivanja obveza planiran je prijenos dionica brodogradilišta i drugih društava iz portfelja Fonda, ustupanje potraživanja Fonda od malih dioničara tih brodogradilišta, prijenos dionica brodogradilišta iz portfelja Fonda društvu Hrvatska brodogradnja d.o.o., Zagreb, te iz ostvarenih prihoda Društva u narednom razdoblju. Za provođenje navedenih zaključaka bila su zadužena nadležna ministarstva, Fond, društvo Hrvatska brodogradnja d.o.o., te Agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka.

U prvoj fazi sanacije (1996.) dijelom su podmirene obveze i proveden program zbrinjavanja zaposlenika. Obveze Društva i povezanih društava u iznosu 215.663.005,00 kn podmirene su prijenosom dionica iz portfelja Fonda. Za podmirenje obveza u iznosu 133.956.835,99 kn Fond je prenio dobavljačima dionice drugih društava iz svojeg portfelja, a za obveze za poreze i doprinose u iznosu 81.706.169,01 kn prenio je dionice Društva. Program zbrinjavanja viška zaposlenika donesen je 1996. Tijekom 1996. i 1997. za zbrinjavanje 761 zaposlenika doznačeno je iz državnog proračuna 19.229.045,58 kn.

Izmjena odluke o sanaciji Društva i povezanih društava donesena je 30. listopada 1997. Promijenjen je sastav vjerovničkog vijeća i utvrđen je drugi model sanacije. Utvrđene su pravne osobe čiji predstavnici čine sastav vjerovničkog vijeća. Vjerovničko vijeće bilo je zaduženo za izradu sanacijskog plana po modelu sanacije prema odredbama glave VI. Stečajnog zakona kojim se regulira preustroj stečajnog dužnika.

S obzirom da su u razdoblju od listopada 1995. do konca 1996. Društvo i povezana društva i nadalje iskazivala gubitak zbog visokih fiksnih troškova, nedovoljne zaposlenosti proizvodnih kapaciteta i nelikvidnosti, na temelju zaključka Vlade Republike Hrvatske iz rujna 1997., započela je druga faza postupka sanacije. Planirano je da se akumulirani gubici otpišu na teret raspoloživog kapitala, a preostali iznos iznad visine kapitala da se otpiše na teret vjerovnika brodogradilišta (uglavnom banke, državna poduzeća i jedinica lokalne samouprave) sa stanjem na dan 30. rujna 1997.

Planirano je da se obavi zamjena potraživanja vjerovnika za novoizdane dionice Društva, na način da dokapitalizacijom bude pokrivena vrijednost trajne imovine uvećane za obrtna sredstva. Preostale obveze brodogradilišta planirano je reprogramirati u skladu s novčanim priljevom.

Nadalje, je planirano da budući dioničari prenesu stečene dionice Društva kao osnivački ulog u društvo Hrvatska brodogradnja d.o.o., Zagreb, koje će se transformirati u dioničko društvo te će im u zamjenu dati vlastite dionice jednake nominalne vrijednosti.

Društvo Hrvatska brodogradnja - Jadranbrod d.o.o. nije steklo položaj vladajućeg društva svih obuhvaćenih brodogradilišta u Republici Hrvatskoj.

Zbog usklađivanja podataka o potraživanjima vjerovnika, odgađanja pojedinih vjerovnika da zamijene svoja potraživanja za vlasnički udjel u Društvu, te odlaganja organizacijskog i tehnološkog restrukturiranja kojim bi se racionalizirali troškovi poslovanja, sanacija brodogradilišta nije provedena u planiranim rokovima te je došlo do akumuliranja novih gubitaka.

U drugoj fazi u 2000. pokrivena su dospjele obveze Društva u iznosu 1.073.159.712,30 kn i obveze sedam povezanih društava u iznosu 331.455.750,88 kn ili ukupno 1.404.615.463,18 kn. Dio obveza prema određenim vjerovnicima koje su nastale do konca prosinca 2000., osim obveza prema gradu Rijeci koje su nastale do konca rujna 1997., djelomično je otpisan, a dio je zamijenjen za dionice Društva. Državni proračun je preuzeo i nedospjele obveze prema Londonskom i Pariškom klubu, a Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka kreditne obveze Društva prema društvu Riječka banka d.d., Rijeka. Ova faza sanacije Društva je provedena na temelju ugovora o preuzimanju duga od povezanih društava obuhvaćenih sanacijom.

S obzirom da je tijekom 1998. i 1999., zbog nelikvidnosti završetak ranije ugovorenih poslova financiran sredstvima namijenjenim za novije programe, Vlada Republike Hrvatske je dodatnim mjerama u rujnu 2000. (treća i četvrta faza sanacije) djelomično riješila zatečeno stanje.

U trećoj fazi sanacije otpisana su potraživanja državnog proračuna od Društva i povezanih društava na ime neplaćenih doprinosa te doznačenih sredstava u 1999. u iznosu 112.220.220,00 kn.

U četvrtoj fazi sanacije otpisana su potraživanja u iznosu 307.922.965,73 kn, a odnose se na potraživanja državnog proračuna na ime neplaćenih doprinosa do konca 2000., te potraživanja Ministarstva financija na ime plaćene obveze inozemnom kreditoru. Odlukom Vlade Republike Hrvatske reprogramirana su dva kredita i državna jamstva u iznosu 34.440.000,- USD koji su dospijevali u 2000. s odgodom dvije godine, te je donesena odluka o subvencioniranju dijela troškova izgradnje brodova.

Na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske postupak sanacije je okončan u prosincu 2000. Prema izvješću nadzornog odbora Društva za 2000., postupak sanacije je uspješno proveden. U Društvu i povezanim društvima koncem 2000. iskazane kratkoročne obveze su premašivale vrijednost kratkotrajne imovine.

Prema izvješću Društva i povezanih društava za Vladu Republike Hrvatske iz kolovoza 2001., završetkom sanacije ostale su neriješene obveze iz sanacijskog razdoblja, i to za reprogramirane obveze prema Hrvatskoj banci za obnovu i razvoj, za kredit u iznosu 34.400.000,- USD bez kamata i kredit za tehnološku obnovu u iznosu 11.200.000,- USD.

Navedene obveze Društvo je planiralo riješiti prodajom ili ustupanjem nekretnina. U rujnu 2000. u postupku sanacije Društva, Vlada Republike Hrvatske je donijela odluku o preuzimanju određenih nekretnina Društva.

Prema financijskim izvještajima za 2001. Grupa je iskazala negativan financijski rezultat i nelikvidna je. Uzroci iskazanih gubitaka su, prema izvješću uprave, zastoj u financiranju proizvodnje koncem 1999. i početkom 2000. zbog nepravodobnog okončanja procesa sanacije i pokrića tekućih gubitaka što je uzrokovalo kašnjenje isporuke materijala i isporuke brodova, te na taj način povećanje troškova. Tijekom 1999. i 2000. Društvo je skupo plaćalo avansne garancije i kredite za financiranje gradnje. Za financiranje gradnje je dio ugovorene cijene prijevremeno naplaćivan uz veliki diskont čime je umanjena prodajna cijena (program Scorpio). Istodobno, cijene novogradnji na svjetskom tržištu bile su relativno niske.

Izgradnja brodova je ugovorena s planiranom subvencijom 10,0%, a ostvarena je ispod 7,0%, tako da je za 2001. iskazan gubitak u iznosu 600.136.989,00 kn, od toga se na rezervirane troškove budućeg razdoblja odnosi 283.057.331,00 kn. Zbog kašnjenja realizacije tehnološke obnove nije ostvareno povećanje produktivnosti. Tehničko tehnološko zaostajanje u razvoju brodogradilišta te neinvestiranje u opremu povećavalo je troškove održavanja.

U kolovozu 2002. Vlada Republike Hrvatske je donijela zaključak o financijskim i organizacijskim mjerama za sanaciju Društva. Republika Hrvatska je preuzela obveze društva 3. maj Brodogradilište d.d. u iznosu 803.774.386,00 kn (nositelja izgradnje broda) uz obvezu izrade programa restrukturiranja i racionalizacije poslovanja. Ministarstvo financija Republike Hrvatske preuzelo je otplatu reprogramiranih kredita iz sanacijskog razdoblja u iznosu 34.218.157,- USD i kredite za tehnološku obnovu (dospijeće 2002. do 2008.) u iznosu 10.618.628,- USD. Nadalje, otpisana su potraživanja Ministarstva financija za obveze po osnovi izvršenih plaćanja po izdanim jamstvima u iznosu 229.504.678,00 kn i obveze po kreditima za koje je jamstvo dala Vlada Republike Hrvatske (dospijevaju 2002., 2003., 2004.) u iznosu 237.993.821,- USD. Dio preuzetih obveza u iznosu 515.972.462,00 kn pretvara se u vlasnički udjel Republike Hrvatske. Navedenim financijskim mjerama popravljena je tekuća likvidnost. Dodatnim financijskim mjerama Vlada Republike Hrvatske je preuzela obvezu subvencioniranja gradnje brodova najmanje 10,0% na prodajnu cijenu broda te se obvezala dati državna jamstva za gradnju brodova uz ostvarivanje pozitivnih rezultata. Organizacijskim mjerama, prema zaključku Vlade Republike Hrvatske, planirano je izdvajanje djelatnosti i imovine koja nije u funkciji osnovne djelatnosti, izmjene statuta društava, te bolju kontrolu poslovanja od strane nadzornih odbora.

Vlada Republike Hrvatske je zadužila Ministarstvo gospodarstva da predloži način i mogućnosti povećanja učešća domaće komponente u ukupnoj vrijednosti broda te osigura uvjete za zapošljavanje stručnih radnika s domaćeg tržišta rada.

Programom i terminskim planom restrukturiranja i racionalizacije poslovanja Društva i povezanih društava, predviđene su strukturalne promjene na način da je planirano izdvajanje društava koja ne predstavljaju jezgru brodograđevne djelatnosti, kao i osnivanje profit centara unutar brodogradilišta koji bi naknadno prerasli u trgovačka društva. Planirana je gradnja složenijih tipova brodova, te smanjenje režijskog osoblja za 15,0%. Do konca 2002. riješen je tehnološki višak 60 zaposlenika umirovljenjem.

U razdoblju provođenja postupaka sanacije prema odredbama Zakona o sanaciji određenih društava, Društvo i povezana društva nisu u potpunosti sanirana. Nije ostvaren obujam proizvodnje i visina prihoda koji bi dali pozitivan rezultat poslovanja. Vlada Republike Hrvatske je u 2002. preuzela obveze povezanog društva Brodogradilište d.d. (nositelja proizvodnje) na teret državnog proračuna u iznosu 803.774.386,00 kn. Nisu ostvareni planirani ciljevi samostalnog pristupa tržištu kapitala, privatizacije Društva te izdvajanje sporednih djelatnosti. Konsolidirani gubitak Društva i povezanih društava za 2003. iskazan je u iznosu 29.164.321,00 kn. Spomenuta društva nisu u mogućnosti bez financijskih mjera Vlade Republike Hrvatske podmirivati svoje dospjele financijske obveze. U vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2004.) Društvo je u većinskom državnom vlasništvu. U tijeku je izdvajanje, restrukturiranje i privatizacija svih djelatnosti koje ne spadaju u brodograđevnu djelatnost, te privatizacija povezanih društava.

5. VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE DRUŠTVA

5.1. Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije

U tablici broj 6 daje se vlasnička struktura dionica Društva, u svibnju 2004.

Tablica broj 6

Vlasnička struktura u svibnju 2004.

Redni broj	Dioničar	Broj dionica	Vrijednost u kn	Udjel u %
1.	Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	299 949	29.994.900,00	23,8
2.	Fond	273 707	27.370.700,00	21,7
3.	mali dioničari	178 650	17.865.000,00	14,3
4.	mirovinski fondovi	178 039	17.803.900,00	14,1
5.	Ministarstvo financija	164 697	16.469.700,00	13,0
6.	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	112 423	11.242.300,00	8,9
7.	Hrvatska brodogradnja - Jadranbrod d.d., Zagreb	15 341	1.534.100,00	1,2
8.	Medika d.d., Zagreb	12 979	1.297.900,00	1,0
9.	Grad Rijeka	5 301	530.100,00	0,4
10.	Farmacija d.d., Zagreb	4 448	444.800,00	0,4
11.	Hrvatske vode d.d., Zagreb	3 609	360.900,00	0,3
12.	Hrvatske šume d.d., Zagreb	3 208	320.800,00	0,3
13.	Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu	2 728	272.800,00	0,2
14.	Hrvatska gospodarska komora	2 399	239.900,00	0,2
15.	invalidi Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji	1 854	185.400,00	0,1
16.	Hospitalija d.d., Zagreb	1 179	117.900,00	0,1
17.	Lumico impex d.o.o., Split	764	76.400,00	-
18.	Hrvatski domovinski fond d.d., Zagreb	126	12.600,00	-
Ukupno		1 261 401	126.140.100,00	100,0

5.2. Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima

Društvo je imalo u 100,0% vlasništvu devet društava od kojih su dva prodana u razdoblju od 1995. do 1997. Financijski izvještaji se sastavljaju odvojeno i uključuju u konsolidirane financijske izvještaje od 1995.

Društvo nema zaposlenih i ostvaruje manje od 5,0% prihoda i rashoda Grupe (Društva i povezanih društava). Veći dio dugotrajne imovine (nekretnine i zemljište) je u vlasništvu Društva koje navedenu imovinu daje u zakup povezanim društvima za obavljanje djelatnosti.

Društvo je registrirano za osnivanje i upravljanje društvima unutar Grupe, a koncem 2003. i za djelatnost gradnje i popravka brodova, strojeva i druge djelatnosti kojima se bave povezana društva.

Prema financijskim izvještajima Društva za 2003., ostvaren je ukupni prihod u iznosu 22.402.103,00 kn što je za 16.711.232,00 kn ili 27,4% manje u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi su 2003. iznosili 21.634.957,00 kn što je za 22.635.664,00 kn ili 51,1% manje u odnosu na 2002.

Od 1994. do 2001. Društvo iskazuje gubitak u poslovanju, a od 1995. do 1999. gubitak iznad visine kapitala. Koncem 1999. iskazan je gubitak iznad visine kapitala u iznosu 557.035.336,00 kn i preneseni gubitak u iznosu 769.055.190,00 kn. Nakon provedene sanacije Društvo nije iskazivalo gubitak iznad visine kapitala, a iskazan je gubitak za 2000. i 2001. u ukupnom iznosu 104.885.132,00 kn. Za 2002. i 2003. je ostvarena dobit u ukupnom iznosu 17.478.378,00 kn. Društvo je koncem 2003. iskazalo preneseni gubitak u iznosu 62.222.854,00 kn.

Zbog nemogućnosti podmirenja dospjelih obveza, žiro račun Društva je neprekidno blokiran u razdoblju od 1993. do 2004. osim dva jednodnevna prekida 15. lipnja 1999. i 15. siječnja 2001. Nepodmirene obveze na dan 21. lipnja 2004. iznosile su 116.344,64 kn.

Djelatnosti se obavljaju u povezanim društvima.

U tablici broj 7 daje se pregled osnovnih konsolidiranih podataka poslovanja Društva i povezanih društava (dalje u tekstu: Grupa) prema temeljnim financijskim izvještajima za razdoblje od 1994. do 2003.

Tablica broj 7

Osnovni podaci o poslovanju Grupe prema financijskim izvještajima za razdoblje od 1994. do 2003.

u kn

Redni broj	Opis/godina	1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.
1.	Prihodi	615.842.792	213.999.805	329.437.747	698.686.173	424.803.414	424.452.332	1.210.690.114	1.275.788.877	1.435.542.856	1.221.357.577
2.	Rashodi	1.177.297.802	466.029.003	677.997.168	984.093.058	762.022.837	728.645.068	1.259.333.957	1.875.678.487	1.784.443.168	1.250.295.160
3.	Gubitak nakon oporezivanja	561.608.843	252.029.191	348.559.421	285.406.885	337.219.423	304.192.736	49.457.651	600.136.989	349.051.009	29.164.321
4.	Ukupna aktiva	1.182.599.580	1.121.077.072	1.417.296.527	2.313.226.831	2.262.894.785	2.607.296.765	1.418.892.524	1.947.988.968	1.294.307.647	1.530.624.605
5.	Dugotrajna imovina	906.021.176	817.811.544	770.443.158	715.477.847	665.247.123	633.890.452	649.770.062	638.448.297	609.484.689	577.262.440
6.	Kratkotrajna imovina	273.920.848	289.509.876	364.082.614	1.037.624.066	711.125.027	783.434.607	768.175.080	307.836.894	255.936.573	361.719.196
7.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	2.657.556	13.755.652	21.658.406	14.021.897	3.200.190	2.456.528	947.382	530.684.361	124.788.422	262.222.284
8.	Gubitak iznad visine kapitala	-	-	261.112.349	546.103.021	883.322.445	1.187.515.178	-	471.019.416	304.097.963	329.420.685
8.	Ukupna pasiva	1.182.599.580	1.121.077.072	1.417.296.527	2.313.226.831	2.262.894.785	2.607.296.765	1.418.892.524	1.947.988.968	1.294.307.647	1.530.624.605
9.	Upisani kapital	54.545.134	54.545.134	54.545.134	54.545.134	54.545.134	54.545.134	475.125.514	475.125.514	475.125.514	126.140.100
10.	Pričuve	852.404.152	846.984.768	846.984.768	846.062.707	846.062.705	846.062.705	425.505.551	134.842.600	528.592.278	880.167.118
11.	Zadržana dobit	1.651.323	1.235.552	1.309.121	2.037.959	2.179.212	2.179.212	16.535.707	17.803.903	15.060.747	12.442.979
12.	Preneseni gubitak	126.157	563.289.186	788.576.950	890.641.834	565.567.628	902.787.051	703.325.564	486.888.932	669.727.530	989.585.876
13.	Gubitak tekuće godine	561.608.843	252.029.191	114.262.073	12.003.966	337.219.423	-	72.958.129	140.883.085	349.051.009	29.164.321
14.	Dug.rez.za rizike i troškove	-	-	-	-	-	-	-	173.434.029	262.083.329	44.404.021
15.	Dugoročne obveze	363.733.757	497.618.653	559.095.328	1.314.116.3	1.250.203.9	1.430.057.0	653.279.941	483.990.830	17.640.530	686.863.345

					42	50	00				
16.	Kratkoročne obveze	460.832.046	516.307.412	837.370.069	976.759.439	994.277.404	1.171.539.006	504.096.525	1.142.285.942	711.378.978	632.269.274
17.	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	11.168.168	19.703.930	20.831.130	22.351.050	18.413.431	5.700.759	120.632.979	148.278.167	303.204.810	167.087.965
18.	Broj zaposlenika	3 443	3 330	2 451	2 314	2 438	2 576	2 673	2 821	2 790	2 835

Za razdoblje od 1994. do 1997. nisu revidirani financijski izvještaji što nije u skladu s odredbama Zakona o reviziji. Reviziju financijskih izvještaja za 1998., 1999. i 2000. obavilo je društvo KPMG Croatia d.o.o. iz Zagreba, a nakon toga društvo Pricewaterhouse Coopers d.o.o. iz Zagreba.

Ovlaštena revizijska tvrtka pri obavljanju revizije Društva za 1998., 1999. i 2000. nije izrazila mišljenje da financijski izvještaji daju točan i vjeran prikaz financijskog stanja. S obzirom na odredbe članka Pomorskog zakonika i Zakona o morskim lukama postoji neizvjesnost oko vlasništva Društva nad objektima sagrađenim na pomorskom dobru i statusa pomorskog dobra za vrijeme i po isteku koncesije. U listopadu 1999. Društvo je dobilo koncesiju na 32 godine na navedene objekte koji su uključeni u procijenjenu vrijednost Poduzeća. Također su postojale nejasnoće oko vlasništva nad nekretninama koje nisu bile u funkciji brodogradnje, a koje su prema odluci Vlade Republike Hrvatske od 21. rujna 2000. prenesene u vlasništvo Republike Hrvatske. Nadalje, revizijska tvrtka se ogradila od evidentirane vrijednosti materijalne imovine, zaliha sirovina i potrošnog materijala, potraživanja od prodaje stanova, proizvodnje u tijeku, obveza te je ukazala na znatnu nesigurnost za kontinuirano poslovanje zbog nemogućnosti plaćanja preuzetih obveza. U tijeku je bio postupak sanacije, a postignuti učinci evidentirani su u poslovnim knjigama za 2000.

Druga ovlaštena revizijska tvrtka pri obavljanju revizije za 2001. i 2002. i 2003. je navela da financijski izvještaji realno i objektivno prikazuju financijsko stanje osim vrijednosti imovine koja se nalazi na pomorskom dobru, jer postoji neizvjesnost oko vlasništva i statusa zemljišta i objekata na pomorskom dobru. Osim toga u poslovnim knjigama nije iskazano umanjenje imovine ni ponovno vrednovanje nekretnina što nije u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS 36 i 32). Nadalje se navodi da je i nakon provedene sanacije Grupe, iskazan gubitak iznad visine kapitala.

Na financijski rezultat Društva utječe primjena MRS-a 11 - Ugovori o izgradnji koji je u 2001. prvi put u cijelosti primijenjen. Prema navedenom standardu, prihodi i rashodi se evidentiraju po stupnju dovršenosti gradnje. Prodajna cijena broda se ugovara unaprijed, za svaki ugovor se procjenjuju troškovi gradnje broda, uspoređuju s ugovorenom prodajnom cijenom i razlika procijenjenih troškova iznad prodajne cijene iskazuje se kao gubitak čim se utvrdi.

Prema konsolidiranim financijskim izvještajima Društva i povezanih društava za 2003., ostvaren je ukupni prihod u iznosu 1.221.357.577,00 kn što je za 214.185.279,00 kn ili 14,9% manje u odnosu na prethodnu godinu, uglavnom zbog pada tečaja dolara. Rashodi su 2003. iznosili 1.250.295.160,00 kn što je za 534.148.008,00 kn ili 29,9% manje u odnosu na 2002. Iskazani gubitak za 2003. iznosio je 29.164.321,00 kn.

Prema konsolidiranim financijskim izvještajima, Grupa je nakon pretvorbe iskazivala gubitak. U razdoblju od 1996. do 1999. iskazan je gubitak iznad visine kapitala koji je koncem 1999. iskazan u iznosu 1.187.515.178,00 kn.

U 2000. nakon provedene sanacije, Društvo i povezana društva su evidentirala promjene u poslovnim knjigama, nakon čega nisu iskazivala gubitak iznad visine kapitala, a gubitak tekuće godine iskazan je u iznosu 49.457.651,00 kn. Grupa je i nakon sanacije iskazivala gubitak koji je za 2001. iskazan u iznosu 600.136.989,00 kn, a gubitak iznad visine kapitala u iznosu 471.019.416,00 kn. Koncem 2003. iskazan je gubitak tekuće godine nakon oporezivanja u iznosu 29.164.321,00 kn, preneseni gubitak iz ranijih godina 989.585.876,00 kn, a gubitak iznad visine kapitala 329.420.685,00 kn.

Proizvodni kapaciteti Grupe bili su nedovoljno iskorišteni. Ovisno o veličini i vrsti broda optimalni kapacitet je pet brodova, deset motora i 28 dizalica godišnje. U razdoblju od 1993. do 2003. proizvodilo su se dva broda, 2,1 motor i 5,7 dizalica godišnje. U 2002. i 2003. smanjeno je učešće ostvarenih sati rada zaposlenika, a povećane su usluge kooperanata.

U tablici broj 8 daje se pregled ostvarene proizvodnje po godinama

Tablica broj 8

Pregled ostvarene proizvodnje po godinama

Proizvodnja po godinama	Primopredaja broda	Porinuća broda	Polaganje kobilice	Motori	Dizalice	Ostvareni sati rada	
						Vlastiti	Kooperacija
1993.	2	2	1	2	4	2 208 983	1 366 933
1994.	2	-	1	1	3	1 044 878	524 521
1995.	-	2	2	1	13	1 159 452	505 752
1996.	3	2	2	3	12	1 835 112	1 623 636
1997.	2	2	1	2	4	1 492 512	817 563
1998.	2	2	2	2	6	1 745 966	1 069 142
1999.	1	2	2	1	5	1 756 694	1 675 096
2000.	2	1	1	2	3	1 605 821	1 715 159
2001.	2	3	3	3	3	2 061 375	2 402 825
2002.	3	3	3	4	4	1 985 882	3 027 642
2003.	3	4	4	5	5	1 986 680	3 157 478
Ukupno	22	23	22	26	62	18 883 355	17 885 747
Prosječno godišnje	2	2,1	2	2,4	5,7	1 716 668	1 625 977

Prema knjizi narudžbi na dan 29. siječnja 2004., naručeno je 18 brodova nosivosti 791 800 dwt odnosno 347 200 cgt (kompenzirana nosivost broda). Ukupno je ugovorena cijena u iznosu 536.696.000,- USD i osigurana popunjenost kapaciteta do 2007. Osim proizvodnje brodskih motora za navedene brodove, tijekom 2004. naručeno je osam brodskih motora, deset dizalica ugovorene vrijednosti 22.680.000,- USD i četiri postolja za generator setove ugovorene vrijednosti 220.000,- EUR (posao će biti dogovoren sukcesivno do 20 postolja ukupne vrijednosti 1.100.000,- EUR).

Na dan 31. prosinca 2003. ukupna aktiva i pasiva Grupe iznosile su 1.530.624.605,00 kn.

Dugotrajna imovina iznosila je 577.262.440,00 kn, kratkotrajna 361.719.196,00 kn, plaćeni troškovi budućeg razdoblja 262.222.284,00 kn te iskazani gubitak iznad visine kapitala u iznosu 329.420.685,00 kn.

U 2003. u odnosu na 1994. dugotrajna imovina smanjena je za 328.758.736,00 kn odnosno 36,3% zbog otpisa vrijednosti dugotrajne materijalne imovine, prodaje i prijenosa dijela imovine u vlasništvo Republike Hrvatske. Najznačajnije smanjenje se odnosi na nekretnine koje nisu u funkciji brodogradnje procijenjene vrijednosti 98.777.685,- DEM. U rujnu 2000. Vlada Republike Hrvatske je donijela odluku o preuzimanju nekretnina određenih pravnih osoba. Prema popisu koji je sastavni dio odluke, u vlasništvo Republike Hrvatske - Ministarstva gospodarstva prenesene su sljedeće nekretnine: građevinsko zemljište Krk, zemljište i objekti Tibo, pogon Mučići, poslovni prostor ERC-a, poslovni prostor Zagrepčanka, stanovi i dio zemljišta za koje je zatražena dopuna rješenja o pretvorbi. Za navedene nekretnine uz suglasnost nadzornog odbora i direktora, umanjena je koncem 2002. vrijednost dugotrajne materijalne imovine za 147.174.996,92 kn, a povećano dugoročno potraživanje prema Republici Hrvatskoj. Nekretnine u vlasništvu društva Motori i dizalice d.d., Rijeka u vrijednosti 6.705.692,19 kn (dio pogona Mučići) i dalje su upisane u poslovnim knjigama jer nije dobivena suglasnost uprave navedenog društva za umanjjenje. Osim navedenog prijenosa, dugotrajna imovina je umanjena za vrijednost imovine prodanih povezanih društva tijekom 1995. i 1997., te za vrijednost drugih prodanih nekretnina koje nisu u funkciji brodogradnje. Kratkotrajna imovina u iznosu 361.719.196,00 kn u 2003. veća je za 87.798.348,00 kn ili 32,1% u odnosu na 1994., a za 105.782.623,00 kn ili 41,3% u odnosu na 2002.

Koncem 2003. Grupa nije imala vlastite izvore sredstava već dugoročne obveze u iznosu 686.863.345,00 kn, kratkoročne obveze u iznosu 632.269.274,00 kn, odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja u iznosu 167.087.965,00 kn te dugoročno rezerviranje za rizike i troškove u iznosu 44.404.021,00 kn.

Vrijednost upisanog kapitala iznosila je prije usklađenja sa Zakonom o trgovačkim društvima 54.545.134,00 kn, a nakon usklađenja 475.125.514,00 kn. U 2003. smanjen je temeljni kapital na 126.140.100,00 kn. Pričuve su povećane i iznose 880.167.118,00 kn.

Koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja kao odnos između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda 1994. bio je 0,5 i povećan je 2003. na 1,0.

Koeficijent tekuće likvidnosti Grupe kao odnos između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza je nepovoljan. U 2003. bio je 0,6 i povećan je u odnosu na 1994. za 0,4. Smatra se da likvidnost primjerena kada je koeficijent veći od 2. Zbog nedovoljne likvidnosti Društvo se i dalje mora zaduživati.

Koeficijent zaduženosti kao odnos između obveza i ukupne imovine u 1994. bio je 0,7, a u 2003. iznosi 1,0. Nepovoljan koeficijent ukazuje na to da se Grupa u cijelosti financira iz tuđih sredstava. Zaduživanje je neophodno jer je vrijeme gradnje broda duže od godinu dana. Kupac pri zaključivanju ugovora plaća predujam, a konačnu cijenu po isporuci broda. Vlada Republike Hrvatske daje jamstva na navedeno zaduživanje za pripremu proizvodnje pri gradnji broda i nabavu dijelova.

Koeficijent financijske stabilnosti kao odnos između dugotrajne imovine i kapitala uvećanog za dugoročne obveze u 1994. bio je 1,3 i smanjen je u 2003. na 0,8.

Koeficijent obrtaja ukupne imovine kao odnos ukupnih prihoda i ukupne imovine bio je 0,5 i povećan je u 2003. na 0,8.

Nakon provedene sanacije pokazatelji poslovanja nisu zadovoljavajući. Na temelju zaključka Vlade Republike Hrvatske koncem 2002. donesen je program restrukturiranja i racionalizacije poslovanja. Navedeni program je usvojen na sjednici Vlade Republike Hrvatske od 30. travnja 2003. Programom je predviđeno smanjenje broja zaposlenika i troškova osoblja uz smanjenje troška režijskog osoblja. Osnovni cilj je stvaranje uvjeta za pozitivno poslovanje uz 10,0% godišnju subvenciju Republike Hrvatske, povećanje produktivnosti, orijentacija na isključivo brodograđevnu djelatnost, gradnja četiri do pet brodova godišnje u razdoblju od 2003. do 2005., smanjenje i kontrola troškova i drugo. Također je, predviđeno izdvajanje i privatizacija djelatnosti koje ne predstavljaju jezgru brodograđevne djelatnosti.

Ostvarenje navedenog programa restrukturiranja i racionalizacije je u tijeku.

Osim sanacije brodogradilišta, u cilju racionalnijeg poslovanja, Društvo je tijekom 1998. započelo program tehnološke obnove. Tijekom 2000. započela je realizacija ugovora i isporuka opreme. Izgrađeni su objekti i nabavljena oprema ukupne vrijednosti 12.459.398,73 EUR, a odnosi se na halu za korozijsku zaštitu brodskih sekcija, postrojenje za podvodno rezanje plazmom, auto dizalicu, postrojenja za predobradu čeličnih limova i profila, pet viličara i pričuvne dijelove, stroj za plinsko rezanje, dva kamiona i pričuvne dijelove, uređaj za mjerenje i rezanje kabela, ultrazvučni uređaj, RTG uređaj, magnetofluks, optički teodolit, uređaje za zavarivanje, linije za rezanje cijevi plamenom, informatički sustav i oprema, mjerno regulacijsku stanicu za plin i hidraulički transporter.

Brodogradilište je u 2001. platilo glavnice i kamate po kreditu za navedenu opremu u iznosu 1.538.529,14 EUR. Ministarstvo financija je preuzelo obvezu po danom jamstvu i platilo glavnice i kamate u ukupnom iznosu 1.134.625,38 EUR. Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 22. kolovoza 2002. otpisana je glavnica i kamate u iznosu 1.243.103,67 EUR, a ostatak glavnice u iznosu 9.725.288,29 EUR je dio koji se treba pretvoriti u vlasnički udio Republike Hrvatske.

U 2003. povećana je produktivnost gradnje brodova na 38,2 efektivni sat/cgt nosivosti broda dok je u 2002. produktivnost iznosila 42,6 efektivna sata/cgt. Godišnje ostvarenje proizvodnje je povećano s 20 243 cgt u 1994. na 76 046 cgt u 2003.

Društvo je za kvalitetu poslovanja dobilo 1997. certifikat ISO 9001/2000 koji je potvrđen 24. studenoga 2003. i vrijedi tri godine.

Koncem 2003. u Društvu je bilo 2 835 zaposlenika, što je u odnosu na 1993. manje za 2 238. Do smanjenje broja zaposlenika došlo je zbog odlaska u mirovinu, sporazumnih raskida ugovora o radu, te otkaza ugovora o radu zbog tehnološkog viška i povreda radne dužnosti. Plaće zaposlenicima su se nakon sanacije redovno isplaćivane uz podmirivanje zakonom propisanih obveza.

5.3. Poslovanje s vlasnički povezanim društvima

Osnovna djelatnost brodogradnje obavlja se u društvu 3. maj - Brodogradilište d.d. Rijeka koje ostvaruje oko 90,0% ukupnih prihoda Grupe. Za 1994. Društvo je ostvarilo dobit u iznosu 401.890,00 kn. Od 1995. do 1999. je iskazivalo gubitak koji je koncem 1999. iskazan u iznosu 234.395.084,00 kn, odnosno gubitak iznad visine kapitala u iznosu 546.143.266,00 kn. Koncem 2000., ostvarena je dobit u iznosu 10.918.828,00 kn, a za 2001. i 2002. iskazan je gubitak. U 2003. je ostvarena dobit u iznosu 381.969,00 kn, a iskazan je gubitak iznad visine kapitala u iznosu 671.214.997,00 kn.

Društvo 3. maj - Motori i dizalice, d.d., Rijeka uz brodske motore za brodove koji se

grade u brodogradilištu, proizvodi i za vanjske naručitelje. Od 1995. do 1999. navedeno društvo također je iskazivalo gubitak te je koncem 1999. gubitak iznad visine kapitala iznosio 37.330.327,00 kn. Nakon 2000., kada je ostvarena dobit u iznosu 14.401.830,00 kn, društvo je iskazivalo gubitak. Koncem 2002. gubitak iznad visine kapitala iskazan je u iznosu 29.279.230,00 kn, a koncem 2003. u iznosu 60.852.926,00 kn.

Društvo 3. maj - Tvornica industrijske i brodske opreme, d.d., Matulji proizvodi opremu za brod i građevinske elemente i posluje pozitivno. Koncem 2003. Društvo je ostvarilo dobit u iznosu 204.324,00 kn. Društvo nema iskazan preneseni gubitak ni gubitak iznad visine kapitala.

Povezano društvo 3. maj - Ugostiteljstvo, d.o.o., Rijeka iskazivalo je gubitak u poslovanju u razdoblju od 1994. do 1999. i 2001. Dobit je ostvarena u 2000., 2002., i 2003. kada je iznosila 7.040,00 kn. Društvo nema iskazan preneseni gubitak ni gubitak iznad visine kapitala.

Društvo 3. maj STM d.o.o., Rijeka je u razdoblju od 1994. do 2003. ostvarivalo dobit osim za 1995., 1997. i 1998. kada je iskazan gubitak. Koncem 2003. ostvarena je dobit u iznosu 886.273,00 kn. Društvo nema iskazan preneseni gubitak ni gubitak iznad visine kapitala.

U razdoblju od 1994. do 2003. žiro računi povezanih društava unutar Grupe bili su povremeno blokirani, osim žiro računa društva 3. maj - STM d.o.o., Rijeka.

Dva povezana društva su prodana. U rujnu 1995. je prodano društvo 3. maj - Metalna oprema d.d., Senj, a u veljači 1997. društvo 3. maj ASA d.o.o. Klenovica.

6. OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

Obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća 3. maj, Rijeka.

Revizijom su obuhvaćeni dokumenti, odluke, poslovne knjige, ugovori i drugi akti na temelju kojih je obavljena pretvorba i privatizacija radi provjere je li pretvorba i privatizacija provedena u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Zakona o privatizaciji i drugih propisa.

Postupci revizije pretvorbe i privatizacije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI.

6.1. Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća 3. maj, Rijeka, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

6.2. Ocjena postupka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama.

U lipnju 1992. Poduzeće je sastavilo razvojni program za razdoblje od 1991. do 2000., koji se odnosi na Poduzeće i novoosnovana društva te obuhvaća analizu razvojnih mogućnosti i sposobnosti, analizu tržišta, tehnološko-tehničke razvojne mogućnosti, organizacijska i lokacijska razvojna rješenja, rješenje za zaštitu čovjekove okoline, ocjenu izvodljivosti i financijski tijek razvojnog programa. U prilogu razvojnog programa je plan razvoja osnovne djelatnosti Poduzeća za razdoblje od 1991. do 1997.

Razvoj obuhvaća dvije faze. Prva faza planirana je u razdoblju od 1. srpnja 1992. do isporuke posljednjeg ugovorenog broda u 1994., a druga nakon ugovaranja novog broda, odnosno nakon 1994. do 2000. Radi razvoja Poduzeća, planirano je saniranje gubitaka, poboljšanje tekuće likvidnosti, osiguranje plasmana proizvoda i usluga, te daljnji razvoj uz zadržavanje konkurentnosti na svjetskom tržištu i postizanju primjerenog standarda zaposlenih. Kao strateški ciljevi navedeni su: stvaranje holdinga u okviru kojeg će skupina srednjih i malih poduzeća moći učinkovito djelovati na tuzemnom i inozemnom tržištu, novi proizvodni programi, povećanje vrijednosnog učinka po zaposlenom, te promjena omjera zaposlenih, tri proizvodna zaposlenika u odnosu na jednog režijskog zaposlenika, a broj ukupno zaposlenih ostao bi na istoj razini (približno 6 000 zaposlenika). Kao osnovna namjera razvoja, navedeno je stvaranje montažnog tipa brodogradilišta i tvornice brodova uz uvođenje novih programa u metaloprerađivačkoj djelatnosti i brodogradnji, te drugih djelatnosti, primjerice trgovine na veliko, ugostiteljstva, smještaja i prehrane, stambene djelatnosti, financijskih usluga, istraživačko-razvojnog rada i rada u prosvjeti. Drugim djelatnostima bavila bi se novoosnovana ili kupljena društva.

Programom je planirana gradnja sofisticiranih tipova brodova i to: tankera s centralnim tankovima za prijevoz kemikalija, ukapljenog petrolejskog plina, sirove nafte i naftnih prerađevina, brodove za prijevoz kontejnera i putničke brodove. Kako bi se postigao pozitivni poslovni rezultat i povećala produktivnost, potrebno je proizvesti pet tankera do 40 000 dwt (dead weight tonage, odnosno mjera ukupne nosivosti) i jedan brod za prijevoz kontejnera 33 000 dwt. Do 2000. je planirana proizvodnja šest brodova godišnje, skraćanje proizvodnog ciklusa na 72 tjedna ili za 45,0%, a vrijeme proizvodnje na 30 do 36 tjedana od polaganja kobilice broda, što bi se postiglo većim stupnjem gotovosti (opremanja) broda do porinuća te bi završno opremanje bilo kraće u prosjeku za 13 tjedana. U pripremu proizvodnje i proizvodnju planirano je uložiti 18.000.000,- USD. Programom je predviđeno da se 2000. proizvede deset motora ukupne snage 100 000 kWh te 28 dizalica ukupne nosivosti 545 t. Planirano je skraćanje roka gradnje motora s 12 na deset mjeseci i dizalica s deset na osam mjeseci, što bi se postiglo preklapanjem pojedinih faza pripreme i montaže. Navedeno je da su potrebna ulaganja u iznosu 14.100.000,- USD radi financiranja proizvodnje, investicijskih zahvata za otklanjanje uskih grla, daljnjeg poboljšanja procesa upravljanja proizvodnjom, te modernizacije strojnog parka. Osim za najvažnije djelatnosti brodogradnje i strojogradnje, i za druge djelatnosti (proizvodnja TIBO kućica, proizvodnja metalne opreme, održavanje i energetika, ugostiteljstvo, marikultura, STM usluge i servis) su predviđene mogućnosti razvoja uz bolje iskorištavanje resursa i kapaciteta na razini Grupe te je navedeno da proizvodi i usluge imaju osigurano interno, domaće i strano tržište. U programu je dan pregled procesa u kojima nastaje zagađivanje te način zbrinjavanja otpadnih tvari. Za saniranje postojećeg stanja, završetak investicija u tijeku, ustrojavanje i ulaganja u nova društva potrebno je 147.000.000,- USD.

Kao izvori financiranja navedeni su: vlastita sredstva društava, ulaganje trećih osoba,

sredstva od prodaje dionica pojedinog društva, odnosno od izdavanja novih dionica, krediti poslovnih banaka i sredstva Hrvatskog fonda za razvoj, s rokom povrata sredstava do 1997., odnosno 1998. (pet ili šest godina).

Ciljevi razvojnog programa su djelomično ostvareni. Zbog nedostatka financijskih sredstava i neiskorištenosti kapaciteta, u 2000. isporučena su dva broda, umjesto planiranih šest, proizvodno vrijeme gradnje od polaganja kobilice do isporuke je 72 tjedna, a planirano je od 30 do 36 tjedana. Povezana društva obavljala su djelomično djelatnosti predviđene razvojnim programom. Drugi ciljevi nisu ostvareni. U 1995. je započela sanacija Društva.

Koncem 2000. nakon provedene sanacije, Društvo i povezana društava odnosno Grupa nije iskazala gubitak iznad visine kapitala, a gubitak tekuće godine iskazan je u iznosu 49.457.651,00 kn. Koncem 2001. je iskazan gubitak iznad visine kapitala u iznosu 471.019.416,00 kn. Koncem 2003. je iskazan gubitak tekuće godine u iznosu 29.164.321,00 kn, preneseni gubitak u iznosu 989.585.876,00 kn, a gubitak iznad visine kapitala u iznosu 329.420.685,00 kn. Navedeni gubici se pretežno odnose na dva povezana društva u kojima se obavlja osnovna djelatnost brodogradnja i proizvodnja motora i dizalica. Tri povezana društva, koja ne obavljaju brodograđevnu djelatnost (proizvodnja opreme za brod, građevinskih elemenata, ugostiteljstvo i promet nekretninama), ostvaruju dobit, a dva povezana društva čija je djelatnost održavanje i servisiranje ne obavljaju djelatnost. Žiro račun dva povezana društva koja ne obavljaju djelatnost i žiro račun Društva bili su blokirani u razdoblju od 1994. do 2004. Društvo nema zaposlenika. Plaće zaposlenim u povezanim društvima su nakon sanacije redovno isplaćivane.

Vlada Republike Hrvatske je na temelju odluke o sanaciji određenih poduzeća od 1995. započela restrukturiranje i sanaciju brodogradnje zbog poteškoća u poslovanju i iskazanog gubitka Društva i povezanih društava koji je koncem listopada 1995. iznosio 716.000.000,00 kn. Osnovni uzroci gubitka bili su nepopunjenost proizvodnih kapaciteta, nelikvidnost, nemogućnost ugovaranja novih poslova i otkazivanje postojećih ugovora.

Prema odredbama Zakona o sanaciji određenih poduzeća, postupak sanacije Društva i povezanih društava se odvijao u četiri faze u razdoblju od 1995. do 2000., u kojima je, otpisom obveza i pretvaranjem potraživanja vjerovnika u dionice, pokriven gubitak u iznosu 1.958.715.484,80 kn. Također, Vlada Republike Hrvatske je kao dio mjera sanacije davala garancije, jamstava i potpore, oslobađala spomenuta društva obveze plaćanja poreza i doprinosa, davala sredstva za restrukturiranje i poticaj zapošljavanja, sredstva za rješavanje tehnološkog viška, te preuzimala obveze za povrat kredita za financiranje proizvodnje i tehnološku obnovu. Prema zakonskim odredbama, sanacija je planirana na način da se potraživanja vjerovnika zamijene za dionice iz portfelja Fonda. U prvoj fazi sanacije (1996.) dio obveza Grupe prema vjerovnicima u iznosu 215.663.005,00 kn podmiren je prijenosom dionica Društva i drugih društava iz portfelja Fonda. Također je iz državnog proračuna doznačeno 19.229.045,58 kn za zbrinjavanje 761 zaposlenika. U drugoj fazi sanacije, predloženo je da se za iznos akumuliranog gubitka umanjí kapital i da se vjerovnicima sa stanjem na dan 30. rujna 1997. ponudi udjel u kapitalu Društva.

Zbog usklađivanja podataka o potraživanjima vjerovnika i odgađanja pojedinih vjerovnika da zamijene svoja potraživanja za vlasnički udjel u Društvu, sanacija nije okončana u predviđenom roku. Koncem 2000. sanirane su obveze Grupe prema vjerovnicima s kojima je dogovorena sanacija (banke i društva u državnom vlasništvu) u ukupnom iznosu 1.404.615.463,18 kn i to otpisom potraživanja proporcionalno vrijednosti stečenih vlasničkih udjela. Zbog financijskih teškoća i nedovoljne iskorištenosti kapaciteta, završetak ranije ugovorene gradnje brodova financiran je sredstvima namijenjenim za nove programe.

Vlada Republike Hrvatske je dodatnim mjerama u rujnu 2000. djelomično riješila

zatečeno stanje te su provedene treća i četvrta faza sanacije. U trećoj fazi sanacije, otpisana su potraživanja državnog proračuna prema Grupi na ime neplaćenih doprinosa te doznačenih sredstava u 1999., u iznosu 112.220.220,00 kn. U četvrtoj fazi sanacije, otpisana su potraživanja državnog proračuna za nenaplaćene doprinose do konca 2000. i potraživanja Ministarstva financija za podmirene obveze u ime Društva prema inozemnom kreditoru u iznosu 307.922.965,73 kn, a reprogramirana su dva kredita i državna jamstva u iznosu 34.440.000,- USD. Na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske od 21. rujna 2000. okončan je postupak sanacije nad Društvom i povezanim društvima. U kolovozu 2002. Vlada Republike Hrvatske je donijela zaključak o financijskim i organizacijskim mjerama za sanaciju društva 3. maj Brodogradilište d.d. (nositelj izgradnje broda). Republika Hrvatska je preuzela nekretnine procijenjene vrijednosti 98.777.685,- DEM koje su bile u vlasništvu Grupe kao i obveze navedenog povezanog društva u iznosu 803.774.386,00 kn.

Ciljevi predviđeni sanacijskim programima nisu ostvareni. Nije ostvaren samostalni pristup tržištu kapitala, privatizacija Grupe te izdvajanje sporednih djelatnosti. Grupa bez financijskih mjera Vlade Republike Hrvatske nije u mogućnosti podmirivati svoje dospjele obveze. Osim sanacije brodogradilišta, u cilju racionalnijeg poslovanja, tijekom 2000. je započela realizacija ugovora i isporuka opreme prema programu tehnološke obnove. Izgrađeni su objekti i nabavljena oprema ukupne vrijednosti 12.459.398,73 EUR, od čega je najznačajnija hala za korozijsku zaštitu brodskih sekcija, postrojenje za predobradu čeličnih limova i profila, linija za rezanje cijevi, informatički sustav i oprema, te mjerno regulacijska stanica za miješanje plina. Na temelju zaključka Vlade Republike Hrvatske, koncem travnja 2003. je usvojen program restrukturiranja i racionalizacije poslovanja. Planirano je smanjenje broja zaposlenika i troškova te izmjena kolektivnih ugovora. Osnovni ciljevi su stvaranje uvjeta za pozitivno poslovanje uz subvencije Republike Hrvatske (10,0% od prodajne cijene broda), povećanje produktivnosti, isključiva orijentacija na brodograđevnu djelatnost, gradnja četiri do pet brodova godišnje u razdoblju od 2003. do 2005., te smanjenje i kontrola troškova. Također je predviđeno izdvajanje i privatizacija djelatnosti koje ne predstavljaju jezgru brodograđevne djelatnosti. Ostvarenje navedenog programa restrukturiranja i racionalizacije je u tijeku.

U 2003. povećana je produktivnost na 38,2 efektivna sata/cgt (kompenzirana nosivost broda) u odnosu na 2002. kada je bila 42,6 efektivna sata/cgt. Povećana je godišnja proizvodnja s 20 243 ctg u 1994. na 76 046 ctg u 2003. Prema knjizi narudžbi, početkom siječnja 2004. naručena je gradnja 18 brodova, čime je osigurana iskorištenost kapaciteta do konca 2007.

Društvo je tijekom 1997. za kvalitetu proizvodnje dobilo certifikat ISO 9001/2000 koji je potvrđen 24. studenoga 2003. za sljedeće tri godine. Broj zaposlenika je smanjen s 5 073 koncem 1991. na 2 835 zaposlenika koncem 2003. Koncem 2003. povezana društva su koristila usluge 1 460 vanjskih izvođača, što je u odnosu 1991. više za 860 vanjskih izvođača.

U vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2004.) Društvo je u većinskom državnom vlasništvu. U tijeku je izdvajanje, restrukturiranje i privatizacija svih djelatnosti koje ne čine brodograđevnu djelatnost, te privatizacija povezanih društava.

S obzirom da su ciljevi razvojnog programa za razdoblje od 1991. do 2000. djelomično ostvareni, da je Vlada Republike Hrvatske u razdoblju od 1995. do 2000. provela sanaciju, da

je koncem 2003. nakon sanacije, Grupa iskazala gubitak u ukupnom iznosu 1.348.170.882,00 kn, da je nastavljena financijska konsolidacija Grupe, da je smanjen broj zaposlenika s 5 073 koncem 1991. na 2 835 koncem 2002., da je prema programu tehnološke obnove investirano 12.459.398,73 EUR što je utjecalo na povećanje produktivnosti rada, da je u tijeku postupak privatizacije povezanih društava i pojedinih djelatnosti prema programu restrukturiranja i racionalizacije poslovanja te da su ugovoreni poslovi koji zapošljavaju kapacitete do 2007., djelomično su ostvareni ciljevi propisani odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

7. OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE

U svom očitovanju od 23. kolovoza zakonski predstavnik je prihvatio navode iz izvješća.

Prema odredbama članka 7. stavka 3. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst) na ovo Izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku od 8 dana od dana njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Područnom uredu Rijeka, Jadranski trg 1, Rijeka.

Ovlašteni državni revizori:

Mirjana Belašić, dipl. oec.

Nada Pavšić, dipl. oec.

Alida Keretić, dipl. oec.

Izvješće uručeno dana: _____

Primitak potvrđuje: _____

3. MAJ, RIJEKA

1. Radnički savjet:

Šanko Zorin, predsjednik; članovi: Christian Grailach, Claudio Lukšić, Milivoj Zaharija, Stjepan Škuljević, Ivan Štrković, Miljenko Miškulin, Miljenko Mrvčić, Ervin Randić, Tomislav Ćoraš, Šime Brtan, Josip Glavić, Bogomir Gregorić, Ivan Klačić, Željko Ugarković, Đani Demark, Anton Valković, Stanko Brusić, Ivan Peranić, Josip Surina, Milan Mikulić, Arsen Ronjga, Marko Škorić, Dalibor Pernat, Bruno Grbčić, Željko Biondić, Božidar Kajba, Zdenko Jović, Tomo Crnčević, Loredana Gluhak, Dubravka Bolf, Nadja Dijan i Zdenko Turina

2. Upravni odbor:

Dario Vukić, predsjednik od 18. siječnja 1993. do 28. travnja 1993.,
član od 28. travnja do 4. ožujka 1994.

Igor Rožanić, predsjednik od 28. travnja 1993. do 4. ožujka 1994.,
član od 18. siječnja 1993. do 4. ožujka 1994.

Marko Karavida, predsjednik od 4. ožujka 1994. do 1. ožujka 1995.

Branimir Lokin, od 18. siječnja 1993. do 1. ožujka 1995.

Zdenko Jurčić, od 18. siječnja 1993. do 4. ožujka 1994.

Veljko Begonja, od 18. siječnja 1993. do 1. ožujka 1995.

Ante Babić, od 28. travnja 1993. do 4. ožujka 1994.

Martin Katičić, od 28. travnja 1993. do 4. ožujka 1994.

Zvonimir Radić, od 4. ožujka 1994. do 1. ožujka 1995.

Dubravka Markt, od 4. ožujka 1994. do 1. ožujka 1995.

3. Nadzorni odbor:

Senka Pinezić, predsjednik od 28. travnja 1993. do 1. ožujka 1995.

Jure Mikulandra, od 28. travnja 1993. do 1. ožujka 1995.

Dubravka Jurin, od 28. travnja 1993. do 1. ožujka 1995.

Anđelko Krpan, predsjednik od 1. ožujka 1995. do 19. listopada 1995.,
član od 29. rujna 2003.

Ivan Miloš, od 20. ožujka 1993. do 19. listopada 1995.

Zvonimir Baletić, od 20. ožujka 1993. do 19. listopada 1995.

Krsto Pavić, od 20. ožujka 1993. do 19. listopada 1995.

Berislav Perožić, od 20. ožujka 1993. do 19. listopada 1995.

Goran Rameša, predsjednik od 12. ožujka 2001.

Zlatko Jugo, zamjenik predsjednika 12. ožujka 2001. do 23. studenoga 2001.

Vlado Šumonja, zamjenik predsjednika od 23. studenoga 2001.

Josip Milardović, od 12. ožujka 2001. do 29. rujna 2003.

Alceo Frank, od 12. ožujka 2001.

Raoul Cvečić, od 12. ožujka 2003. do 29. rujna 2003.

Lazar Nežić, od 29. rujna 2003.

4. Vjerovničko vijeće:

Milan Čuvalo, predsjednik od 19. listopada 1995. do 5. studenoga 1997.

Nikola Pavletić, od 19. listopada 1995. do 20. kolovoza 1997.

Sanja Boronić, od 19. listopada 1995. do 5. studenoga 1997.

Vladimir Kopf, od 19. listopada 1995. do 20. kolovoza 1997.

Stjepan Brčić, od 19. listopada 1995. do 20. kolovoza 1997.

Neven Matković, od 19. listopada 1995. do 5. studenoga 1997.

Ante Baučić, od 19. listopada 1995. do 5. studenoga 1997.

Dražan Kurpis, 20. kolovoza 1997. do 5. studenoga 1997.

Slavko Durmiš, 20. kolovoza 1997. do 5. studenoga 1997.

Velimir Pavlović, 20. kolovoza 1997. do 5. studenoga 1997.

Nenad Porges, predsjednik od 5. studenoga 1997. do 3. siječnja 2000.

Božena Mesec, potpredsjednik od 5. studenoga 1997. do 3. siječnja 2000.

Goranko Fižulić, predsjednik od 3. siječnja 2000. do 30. rujna 2001.

5. Direktor ili uprava:

Alceo Frank, predsjednik PO od 25. prosinca 1989. do 14. lipnja 1990.

Vladimir Golac, predsjednik PO od 14. lipnja 1990. do 26. veljače 1991.

Vladimir Brusić, v.d. predsjednika PO od 26. veljače 1991.,
direktor od 26. lipnja 1992. do 6. ožujka 1998.

Sanjin Kajba, direktor od 6. ožujka 1998. do 28. lipnja 2000.

Zdenko Marčelja, direktor od 28. lipnja 2000. do 10. ožujka 2003.

Gvozden Rukavina, predsjednik uprave od 10. ožujka 2003.

Branka Juričev, član uprave od 10. ožujka 2003.

Radivoj Vlah, član uprave od 10. ožujka 2003.

Sergio Gobić, član uprave od 10. ožujka 2003.

1. 3. MAJ - BRODOGRADILIŠTE d.d. Rijeka

Osnivač: Brodograđevna industrija 3. maj d.d., Rijeka

Uprava:

Sanjin Kajba, direktor, od 18. svibnja 1992. do 15. travnja 1993.

Davor Begonja, v.d. direktora od 15. travnja 1993.,
direktor od 17. svibnja 1993. do 15. veljače 1995.

Vladimir Brusić, direktor od 15. veljače 1995. do 6. ožujka 1998.

Sanjin Kajba, direktor od 6. ožujka 1998. do 28. lipnja 2000.

Zdenko Marčelja, v.d. direktora od 28. lipnja 2000.,
direktor od 21. prosinca 2000. do 10. ožujka 2003.

Gvozden Rukavina, direktor od 10. ožujka 2003.,
predsjednik uprave od 5. svibnja 2003.

2. 3. MAJ - MOTORI I DIZALICE d.d, Rijeka

Osnivač: Brodograđevna industrija 3. maj d.d., Rijeka

Uprava:

Vladimir Vranković, v.d. direktora od 26. lipnja 1992. do 25. ožujka 1996.

Aldo Bradaschia, direktor od 25. ožujka 1996. do 6. svibnja 2003.

Željko Starčević, jedini član uprave od 6. svibnja 2003.

3. 3. MAJ - TIBO d.d., Matulji

Osnivač: Brodograđevna industrija 3. maj d.d., Rijeka

Direktor:

Božo Milković, direktor od 26. lipnja 1992.

4. 3. MAJ - ODRŽAVANJE, ENERGETIKA I KONZALTING d.o.o., Rijeka

(do 11. veljače 2003. d.d.)

Osnivač: Brodograđevna industrija 3. maj d.d., Rijeka

Direktor:

Branko Sušan, v.d. direktora od 26. lipnja 1992. do 10. lipnja 1993.

Željko Ugarković, direktor od 10. lipnja 1993.

5. 3. MAJ Servis MDU d.o.o., Rijeka

Osnivač: Brodograđevna industrija 3. maj d.d., Rijeka

Direktor:

Boris Širola, v.d. direktora od 26. lipnja 1991.,
direktor od 10. lipnja 1993. do 26. siječnja 1995.

Zdravko Matak, direktor od 26. siječnja 1995.

6. 3. MAJ STM d.o.o. Rijeka

Osnivač: Brodograđevna industrija 3. maj d.d., Rijeka

Direktor:

Miloš Šćepanović, privremeni poslovodni organ od 4. prosinca 1990.,
direktor od 19. prosinca 1991. do 22. svibnja 1992.

Joso Jurčević, direktor od 22. svibnja 1992. do 21. listopada 1997.

Janko Povše, direktor od 21. listopada 1997. do 17. travnja 1998.

Dubravka Bolf, direktorica od 17. travnja 1998.

7. 3. MAJ UGOSTITELJSTVO d.o.o., Rijeka

Osnivači: Brodograđevna industrija 3. maj d.d., Rijeka

Direktor:

Mijo Maruna, v.d. direktor od 26. lipnja 1992. do 10. lipnja 1993.

Milan Orlović, v.d. direktor od 10. lipnja 1993. do 25. ožujka 1996.

Milan Lulić, direktor od 25. ožujka 1996.

8. 3. MAJ ASA d.o.o., Klenovica
(podaci do prodaje u veljači 1997.)

Osnivači: Brodograđevna industrija 3. maj d.d., Rijeka

Direktor:

Branko Perčinić, direktor od 26. lipnja 1992.

9. 3. MAJ METALNA OPREMA d.d., Senj
(podaci do prodaje u rujnu 1995.)

Osnivači: Brodograđevna industrija 3. maj d.d., Rijeka

Direktor:

Željko Biondić, v.d. direktora od 26. lipnja 1992. do 10. lipnja 1993.,
direktor od 10. lipnja 1993.